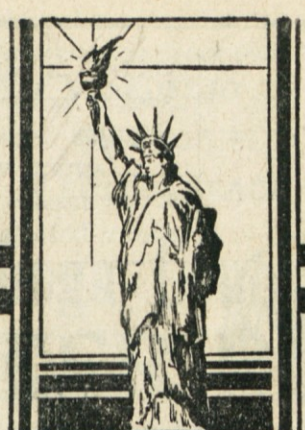

FOR
Freedom
AND
Justice...

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

National and International Circulation

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

NO. 183

CLEVELAND, OHIO, FRIDAY MORNING, SEPTEMBER 23, 1960

STEV. LIX — VOL. LIX

Nemškega parlamenta le os ne bo v Berlinu

Da ne bi izzivali po nepotrebnem Sovjetijo in Vzhodno Nemčijo, so se v Bonnu pod vplivom Londona in Pariza odločili, da se letos zahodnonemški parlament ne bo sestel v Zah. Berlinu.

BONN, Nem. — Nemški parlament se je vsako jesen sestel na posebni seji sredi zapadnega Berlina, da tako poudari voljo nemškega naroda, da hoče biti zedinjen. Pozneje se parlament preseli v Bonn. Parlamentarne seje v Berlinu so seveda trn v peti nemškim in ruskim komunistom.

Hruščev je letos zagrozil, da bo sklenil poseben mir z Vzhodno Nemčijo, ako bo parlament zopet prišel zasedit v Berlin. Nemški politiki so začeli premišljevali, ali je vredno izzivati komuniste ravno letos, ko so v Ameriki volitve. Socialisti so bili za to, da parlament gre na sejo v Berlin, tega mnenja so bili tudi v Washingtonu. Ministrski predsednik Adenauer je proti temu, ker misli, da ni vredno, da bi sedaj izzivali Sovjete. Z njim je potoval tudi London in pozneje še Pariz.

Sedaj sta se obe stranki, krščansko-demokratska in socialistična, sporazumeli, da bi se sestala nemškega parlamenta vršila še enkrat prihodnje leto, to je po vrnitvi novega ameriškega predsednika.

Med tem si Vzhodna in Zahodna Nemčija nagajata zmeraj hujša. Vzhodno-nemški komunistični režim zmeraj bolj ovira osební promet med zapadnim Berlinom in vzhodno Nemčijo. Adenauerjeva vlada pa zmeraj bolj omejuje tovarni promet med obema Nemčijama, kar dela veliko škodo komunističnemu gospodarstvu v Vzhodni Nemčiji.

Letošnji NATO manevri so kar zelo obsežni

LONDON, Ang. — Letošnji NATO manevri so se slučajno začeli 20. septembra in so očeznejši kot po navadi. Vrše se deloma na suhem, to je v severnem delu zapadne Nemčije, udeležuje se jih 45.000 mož z vsemi vrstami modernega orožja. Na morju se vršijo vaje na treh področjih.

Najmanjše področje je zapadni del Baltijskega morja; boj se odvija za prehod iz Baltijskega v Severno morje. Drugo področje je Atlantski ocean od Anglije do Gibraltarja. Tretje področje je Sredozemsko morje.

Vojaških vaj se udeležujejo vojne mornarice vseh NATO držav pod skupnim ameriškim poveljstvom. Ameriških vojni edinic je seveda največ v vseh NATO brodovjih, ki se udeležujejo sedanjih vojaških vaj. Na področju vojaških vaj se je pojavilo tudi nekaj ruskih prevoznih ladij, ki so pa dobile nasvet, naj se hitro umaknejo, kar so tudi storile.

Vremenski
prerok
pravi:

Večnoma oblačno z možnostjo dežja. Najvišja temperatura 72.

Novi grobovi

Agnes Tomazin

Pretekli teden je umrla v Loranu 73 let stara vdova Agnes Tomazin na domu svoje hčere Mrs. Edley Grayson na 1327 W. 30th St. Pokojna je bila rojena v Sloveniji, od koder je prišla l. 1905 v New York, pa se kasneje preselila v Steelton, Pa. Tam se je poročila. Iz tega zakona je sin Mihael Matjašič. Leta 1914 se je naselila v Loranu in se drugič poročila. Poleg omenjene hčere in sina je zapustila še: hčere Mrs. John Drstvensek (Lorain, O.), Mrs. Frank Safran (Rome, N.Y.) in Ann Tomazin (Lorain), sihova Franka in Johna Tomazin, 11 vnukov in brata Martina Petrasia v Nebraski. Bila je članica Društva sv. Alojzija št. 6 in Oltarnega društva pri fari sv. Cirila in Metoda. Pokopali so jo oretelki tork na pokopališču Kalvarija. Pogrebno sv. mašo in ostale molitve je opravil ž. g. Milan Slaje.

Anton Sušel

V Fontani, Calif., je preminul v četrtek Anton Sušel v starosti 72 let. Preje je živel v Collinwoodu. Zadel ga je srčna kap. V Fontani zapušta soprogo Josephine, v Clevelandu sina Edwarda in v New Yorku hčerko Frances. Bil je član Društva Kras št. 8 SDZ, Mir SNPJ in Podr. št. 3 SMZ. Pogreb bo v ponedeljek v Kaliforniji.

Anton Longino

Danes zjutraj je umrl 72 let stari vdovec Anton Longino s 15904 Evening Star Ave., Maple Heights, doma v Postojni. Zapustil je šest odraslih otrok. Na mrtvaški oder bo položen jutri popoldne v Ferfoljevem pogreb. Pogreb bo v ponedeljek. Čas še ni določen.

Čiščenje rdečih teroristov na malajsko-tajski meji

KUALA LUMPUR, Mal. — Malaja vodi že 12 let borbo s komunističnimi nasilniki. Po težkih bojih se je vladnim četam vspešno moč upornikov steti. Zadnji ostanki so se zatekli v džunglo ob tajski meji. Te preganjanje sedaj skupno vojaške sile oboje držav.

V zadnjih tednih se jim je poročilo razkriti in uničiti šest rdečih vojaških taborišč in zajeti nekaj teroristov. Sodiijo, da je v tem predelu še kakih 600 rdečih upornikov.

Vseljevanje v Združene države po novem zakonu

Pisali smo že, da po novem zakonu P.L. 86-648 more biti "eligible" za preselitev v Združene države samo tisti, ki izpolnjuje te pogoje:

1. da je begunec iz kake države, ki ima vlado komunistične diktature,
 2. da sedaj živi v kaki deželi, ki ni njegova domovina, prvenstveno v Avstriji, Italiji, Nemčiji, Franciji ali Grčiji,
 3. da je begunec, ki spada pod oblast Visokega komisarja za begunce pri uradu Združenih narodov v Ženevi, oziroma so mu oblasti države, ki v njej začasno prebiva, priznale značaj političnega begunstva, ker je moral bežati iz svoje domovine iz razlogov političnega, verskega ali narodnostnega preganjanja.
- Ta značaj je priznan begun-

Britanska skupnost profi Skupnemu trgu

Gospodarski posvetovalni svet britanske Skupnosti narodov sodi, da bi povezava Vel. Britanije s Skupnim trgovim pomenila konec Skupnosti.

LONDON, Vel. Brit. — Tu zaseda Gospodarski posvetovalni svet britanske skupnosti, narodov. Zastopnik Ceylona Felix Bandaranaike je povedal naravnost, da bo vsak korak k tesnejši povezavi z Evropskim Skupnim trgovim pomenil začetek razpadanja same skupnosti kot politične kupine v svetu.

Ceylonski finančni minister je zjavil, da bi vsaka omejitev prednosti Ceylona v trgovini z Vel. Britanijo nujno obrnila njegov pogled v drugo smer. Kot rg za ceylonsko blago bi prišla o njegovem v poštev Sovjetija in rdeča Kitajska. Slično, čeprav je tako ostro stališče sta zavzela tudi zastopnika Južne Afrike in Nove Zelandije.

Velika Britanija se skuša v zadnjem času sporazumeti s Skupnim trgovim, ki ga vodi Francija in Zah. Nemčija, pri čem pa skuša ohraniti svoje trgovske posle in zveze s Skupnostjo narodov. Izgleda, da britanska javnost spoznava, da je za njo večjega pomena povezava z Evropsko skupnostjo kot s Skupnostjo narodov. To spoznanje je varno dovedlo do svaril članov Skupnosti narodov.

Ameriški komunisti so se nagnili na stran Hruščeva

NEW YORK, N.Y. — Glavni tajnik ameriških komunistov Guss Hall je napisal za časopis "Problemi mira in socializma" daljšo razpravo, ki v njej zagovarja naziranje Hruščeva, da vojna ni ravno neobhodno potrebna za zmago komunizma po vsem svetu. Temu ravno ugovarjajo kitajski tovarishi.

Da malo potolaži tudi to skupino, izjavlja Guss Hall, da pa je svetovna vojna vendarle možna, kajti napadalnost ZDA je tako velika, da jo lahko sproži. Guss Hall obenem priporoča tovarišem, naj ne zanemarjajo in zamačujejo zvez z levičarskimi strankami in strujami, kajti te lahko mnogo pomagajo v boju proti kapitalizmu.

Demokrati v Texasu so zvesti politični tradiciji

DALLAS, Tex. — Demokrati iz države Texas ne bi bili prav nič zanimivi, ako ne bi bil iz njihovih vrst postavljen sedanji demokratski kandidat za podpredsednika, to je senator Johnson.

Senatorjeva kandidatura je spravila demokratske voditelje iz te države iz ravnovesja. To se je poznalo tudi na njihovi državni konvenciji v Dallasu. Tam so namreč sklenili, da bodo sicer podpirali kandidaturu Kennedyja in Johnsona, da pa odločno protestirajo proti volivnemu programu, ki je bil sklenjen na demokratski konvenciji in ki sta ga sprejela oba kandidata.

Stališče demokratov iz Texasa ni ne razumljivo ne dosledno, kar potrjuje tudi prepis na državni konvenciji. Delegete so vsesplošno kričali in debatirali, guverner Price Daniel jih je le s tejavo krotil. Verskega vprašanja pa na konvenciji niso privlekli na dnevni red.

Demokratskih preprirov na konvenciji se močno veselijo republikanci; potek konvencije jim je dal upanje, da bo država Texas volila Nixona kot je preje Eisenhowerja. Senator Johnson se ni izgovljal upanja, da bo svoje priče ukrotil do dneva volitev. Država Texas ima 24 volivnih glasov in je torej za obe stranke zelo važna politična postojanka.

Senegal nezadovoljen z Združenimi narodi

ZDRUŽENI NARODI, N. Y. — Varnostni svet je sicer sprejel Mali federacijo kot člana ZN, toda postopek je običajni taktik, ko se je Senegal izjavil, da noče biti v federaciji. Na drugi strani pa Varnostni svet ni hotel vpoštevati želje Senegala, da bi bil sprejet v ZN.

Senegalski ministrski predsednik Mia je radi tega zapustil ZN z ostrim protestom in odletel domov. Z nastalim položajem ni zadovoljen tudi Sudan, ki želi, da ostane federacija pri življenju. Vendar so sudanski politiki postali v svojih izjavah skromnejši, kar daje upanje, da se bosta Senegal in Sudan končno vendarle pobotala in se zedinila na novo obliko federacije.

Zmagovalec v maratonskem teku napredoval

ADIS ABABA, Abes. — Član cesarjeve telesne straže Abebe Bikila, ki je zmagal na olimpiadi v Rimu v maratonskem teku, je bil povišan v korporala.

EISENHOWER SE IZJAVIL ZA TAKOJŠNJO OBNOVO POGAJANJ VZHOD-ZAHOD

Predsednik ZDA Eisenhower je včeraj pred glavno skupščino Združenih narodov zahteval takojšnjo obnovo razgovorov o razorožitvi med Vzhodom in Zahodom, ki so bili letos v juniju po neuspehu sestanka na vrhu v Parizu prekinjeni. — Celoten predsednikov govor je bil pomirljiv. Danes dopoldne bo govoril Hruščev.

NEW YORK, N. Y. — Predsednik Združenih držav Eisenhower je včeraj podal glavni skupščini Združenih narodov sliko sveta, kot jo gleda Washington. Poudaril je, da imajo Združene države svoje oborožene sile samo za obrambne namene in da so pripravljene odpreti svoje meje za pregled, če to store tudi druge vesile. Pozval je k takojšnji obnovi razgovorov o razorožitvi, h končanju atomskega oboroževanja, pozval vse sile, naj se ne vmešavajo v notranje zadeve Afrike razen v okviru ZN, nudijo pa ji naj gospodarsko in kulturno pomoč. Vesolje naj služi samo mirnim namenom.

Eisenhower je prišel v dvorano pri stranskih vratih vse splošno pozdravljen od delegatov ZN. Govoril je 40 minut na svoj miren način. Govor je na eni strani skušal opozoriti svet na nevarnost neomejenega oboroževanja v skrajni tajnosti, ki omogoča presenečenja in vznemirja v svetu strah pred nenadnimi napadi. Izjavil je, da so Združene države pripravljene odpreti svoje meje mednarodnemu pregledu, če to store tudi drugi. Zahteval je takojšnjo obnovo razgovorov o razorožitvi, ki so bili v preteklem juniju v švicarski Ženevi od strani Moskve nepričakovano pretrgani.

Pozval je vse države, naj se ne vmešavajo v notranje zadeve afriških držav in pohvalil delo glavnega tajnika ZN Hammarskjolda v Kongu. Priporočil je njegov načrt za finančni sklad, ki naj Kongu pomaga zopet gospodarsko na noge in v imenu ZDA obljubil vso pomoč. Vse države naj pomagajo v okviru ZN novim afriškim državam na gospodarskem in kulturnem področju.

Govor pomirljiv

Nikita Hruščev je Eisenhowerjev govor pazljivo poslušal, ne da bi dal kak znak javnega odobravanja. Ko so na kraju govora vsi delegati vneto ploskali, je ostala sovjetska delegacija mirna.

Hruščev je kasneje v razgovoru s časnikarji označil govor za pomirljiv, pa dodal, da predrali v Združene države po zakonu P.L. 86-648. Vsi begunci se morajo registrirati, sicer oblasti sploh ne bodo začele uradovati za njihovo emigracijo v Ameriko. Svetujemo tudi, da se begunci prijavijo najbližjemu uradu Catholic Relief Services NCWC in najbližjemu slovenskemu duhovniku.

Preselitveni urad LIGE KSA, 1156 Washington Blvd., Mayfield Heights, Cleveland 24, O., ima sedaj formularje za vlaganje sponzorskih garancijskih izjav. Begunci in sponzorji naj torej pišejo na ta naslov in sporoče svoje želje. Urad bo ugotovil ali ima begunec pravico vselitve po novem zakonu, izpolnil formularje in dajal navodila na obe strani, tako sponzorjem v Ameriki, kakor tudi beguncem v Evropi.

Liga KSA

Iz Clevelanda in okolice

Tečaj angleščine—

Clevelandski šolski odbor je pripravil tudi za letos vrsto dnevnih in večernih tečajev za angleščino. Prebivalci šolskega območja plačajo za obiskovanje \$5. Tečaji se začno v oktobru. Za slovenske naselbine pridejo v poštev tečaji v: Collinwood School na E. 152 St. in St. Clair Ave., v Norwood Library na 6401 Superior Ave., v St. Clair Recreation Center, v East Madison School na 1130 Addison Rd. Za podrobna pojasnila kličite CH 1-3660.

Družinsko slanje—

V nedeljo praznujeta Mr. in Mrs. Charles Heccevar na 15910 Raymond Ave., Maple Heights, 40-letnico poroke. V ta namen bo v cerkvi sv. Lovrenca ob desetih sv. maša. Cestitamo in jima želimo še mnogo zdravih in zadovoljnih let.

Asesment—

Društva, ki zborujejo v SND na E. 80 St., bodo pobirala assesment jutri, v soboto, od 6. do 8. zvečer.

Društva, ki zborujejo v SND na St. Clair Ave., bodo pobirala assesment v ponedeljek od 6. do 8. zvečer.

Nova trgovina—

Fred Jazbec je odprl na 821 E. 222 St. novo trgovino z mesom. — Več v oglasu!

Zedušnica—

V ponedeljek ob sedmih bo v cerkvi Marije Vnebovzete sv. maša za pok. Johna Toni ob 3. obletnici smrti.

V ponedeljek ob 7:30 bo v cerkvi Marije Vnebovzete sv. maša za pok. Jakoba Baraga ob 2. obletnici smrti.

Romanje v Marywood—

Na razpolago je še nekaj mest v busu za romanje k žalostni Materi Božji v Marywood, Ohio, pod pokroviteljstvom Materinskega kluba pri Sv. Vidu. Kličite Mrs. Frank Godic, UT 1-3263 ali Mrs. Albert Magni EN 1-1324!

Politični shod v Euclid Beach—

V nedeljo popoldne bo v Euclid Beach Parku velik demokratski zbor "steer roast". Govoril bo demokratski predsedniški kandidat sen. John Kennedy. Vsi vabljeni. Vstop prost!

"Card party"—

V nedeljo ob dveh pop. ima Oltarno društvo pri Sv. Vidu v cerkveni dvorani "card party". Vsi vabljeni!

Občni zbor—

V soboto, 8. oktobra, ob 7:30 zvečer ima korporacija Baragov dom v Baragovem domu na St. Clair Ave. svoj redni občni zbor z običajnim dnevnim redom. Vsi delničarji vabljeni!

Zonet v Clevelandu—

Moravski dekan Franc Vrolih se je vrnil s svoje poti po Zahodu in je zopet v župnišču pri Sv. Vidu, kjer ga lahko dobi, kdor bi želel z njim govoriti. V ZDA bo ostal še nekaj tednov.

Asesment—

Pom. tajnika Društva Presv. Srca Jezusovega št. 172 KSKJ bo v nedeljo od 10. do 12. pobiral v Baragovem domu assesment.

Tajnica Društva sv. Marije Magd. št. 162 KSKJ bo pobirala assesment v ponedeljek zv. od 6. do 8. v šoli sv. Vida.

Zadnie vesti

CLEVELAND, O. — Guv. Rockefeller je v volivnih govorih v Ohio poudaril, da morajo imeti ZDA najmočnejšo vojaško silo na svetu, ki mora biti pripravljena na splošno atomsko vojno, pa sposobna uspešno nastopiti tudi v krajevnih vojnah.

SAN FRANCISCO, Calif. — Obrambni tajnik Gates je odobril sredstva za naglo delo na gradnji novega bombnika B-70 za letalske sile. Novi bombnik bo letel z brzino 2000 milj na uro.

BEOGRAD, FLRJ. — Uradno glasilo Zveze komunistov "Borba" se pritožuje, ker ameriške oblasti ne preprečijo piketiranja in demonstracij pred jugoslovanskim konzulatom v New Yorku, kjer prebiva Josip Broz-Tito.

NEW YORK, N.Y. — Predsednik Eisenhower je včeraj sprejel vrsto vodnikov Latinse Amerike, Afrike in Azije ter predsednika FLRJ Broza-Tita. V ponedeljek bo zopet v New Yorku in bo predvidoma govoril še z vodniki drugih držav članic ZN, posebno z Nehrujem in agleškim Macmillanom.

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland 3, Ohio

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Publisher: Victor J. Knaus; Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:

Za Zedinjene države:

\$12.00 na leto; \$7.00 za pol leta; \$4.00 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Zed. držav:

\$14.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$4.50 za 3 mesece

Petkova izdaja \$3.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$12.00 per year; \$7.00 for 6 months; \$4.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$14.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$4.50 for 3 months

Friday edition \$3.00 for one year

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio

83

No. 183 Fri., Sept. 23, 1960

Vera in politika

Že lani se je začela v naši politični javnosti debata o "verskem momentu," to je, ali lahko pride v Belo hišo Američan katoliške verske pripadnosti. To je bilo takrat, ko je senator Kennedy vsaj z dejanji jasno namigaval, da hoče postati demokratski kandidat za predsednika. Takrat se je vsaka debata končala z željo, da bi do debate o "verskem momentu" ne prišlo, ker bi kaj takega samo škodovalo ravni ameriške politike, prišlo pa je drugače. Prišlo je tako daleč, da je ugledni N. Y. Times zadnjič izrazil strah, da bo ravno "verski moment" igral odločilno vlogo v letošnjih volitvah, ker pač ne bo nobenega drugega "momenta," ki bi delil ameriške volivce v dva tabora. Treba je, da damo vsaj površen pregled tega, kar je pripeljalo do takega stanja v sedanji volivni borbi.

Od kar obstoji naša republika, je verski moment zmeraj obstojal in igral včasih večjo, včasih manjšo vlogo. To je prirodno. V naši deželi imajo protestante večino in kot vsaka večina si skušajo pridobiti in zavarovati končno besedo na vseh poljih javnega udejstvovanja. To velja tudi za politično polje. Protestantje seveda nočejo nobenega monopola, ampak samo odločilno besedo. Katoličani se tudi smatrajo za ravnopravne državljane, akoravno so v manjšini, in hočejo imeti primeren vpliv v politiki. Tako je političen razvoj mirnim potem omogočil katoliškim politikom, da so prišli v mestne hiše, v državne in v federalni kongres in da so imeli v uradih odločilna mesta. Kdor bi hotel čanes seštet vse župane, mestne svetovalce, državne senatorje in kongresnike, federalne senatorje in kongresnike, bi prišel do številke, ki gre v desettisoče, pa se radi tega nihče ne razburja. Edino mesto, kamor katoličani še ni prišel, je Bela hiša. Tja je samo Al. Smith kandidiral l. 1928 in pogorel pri volitvah. Zakaj protestantje tako trdovratno branijo svoj monopol na stanovanje v Beli hiši?

Bistvena razlika med katoličani in protestanti ni samo v verskih resnicah, s političnega vidika je tudi v organizaciji ene in druge vere. Katoliška cerkev je do popolnosti zorganizirana. Njen vidni poglavar ima oblast nad vso cerkveno organizacijo, njemu so pokorni vsi, ki delajo v tej organizaciji. Ni to nič prisiljenega; kdor hoče delati v organizaciji, ni na to prisiljen. Ako se odloči za delo, ve, da bo moral obljubiti pokorščino cerkveni gosposki, ki gre gori do papeža. Pri protestantih je to drugače. Tam obstoja vse polno samostojnih in ravnopravnih sekt, ki ne poznajo nobenega skupnega poglavarja. To ima tudi za vsakdanje življenje par važnih posledic. Katoličan je že od mladene navajen na disciplino, ki je protestant ne pozna, in to ne samo na verskem področju, ampak tudi na posvetnih. Katoličan se radi tega da lažje strumno organizirati kot protestant. Dalje: katoličan pripada cerkvi, ki je razširjena skoraj v vseh narodih; vidi v cerkvi nekaj mednarodnega, ji ne pripisuje ne narodnega pomena ne narodnega značaja. Vse to ima zelo praktične posledice tudi na političnem polju. Poglavar katoliške cerkve ima na primer svojo državo, priznana od večine držav na svetu. Kjer je njegova država priznana, tam ima nuncije, ki imajo na primer čisto druga opravila kot misijonarji. Pri protestantih ni nobenega skupnega verskega, še manj pa cerkvenega središča, torej nobene ustanove, ki bi mogla zastopati vse protestante pri raznih državah. Ameriški predsednik ne more na primer niti imenovati svojega zastopnika pri protestantih, tudi ako bi ga hotel postaviti. Ker ga ne more, je protestantovska večina naravno za to, da ga ne postavi tudi v Vatikanu. Na zunaj seveda navaja druge razloge, v resnici je pa omenjeni med najvažnejšimi. Zato protestantje tako odločno zagovarjajo ločitev cerkve od države. Načelo ločitve cerkve od države jim seveda obenem olajšuje njihov odpor proti verski vzgoji mladine v javnih šolah, proti nerazdružljivosti zakona itd.

Stališče protestantovske večine ni rušilo temeljev naše republike. K temu je mnogo pripomogla uvidenost katoličanov, ki svojih naporov do popolne politične ravnopravnosti niso hoteli nikoli obleči v nasilje, katerekoli vrste. Uvidenost jim je priborila simpatije v večini odločilnih protestantovskih krogov, ne pa vseh protestantov. To se jasno vidi pri vprašanju, ali katoličan lahko opravlja dolžnosti predsednika naše republike.

Kar je uglednih protestantov, so vsi zato, da katoličan lahko sedi v Beli hiši, ako je izvoljen, in da mu tekom volivnega boja ne sme nihče predbacivati njegove verske pripadnosti. Kar je pa navadnih protestantov, se ali ne brigajo, za to vprašanje, ali so proti iz najrazličnejših razlogov ali pa sledijo nasvetom omenjenih uglednih sovnikov. Ta prerez velja za obe stranki, republikansko in demokratsko.

Vendar je politična strast zanesla že v sedanjo volivno borbo precejšnjo zmedo, ki se da morebiti najlepše opisati z besedami bivšega predsednika Trumana, ki je rekel: re-

publikanci pri prednjih vratih obsojajo vnašanje verskega momenta v volivno borbo, pri zadnjih vratih ga pa netijo. Republikanci mu odgovarjajo, da podobno postopa tudi demokratska stranka.

Resnica pa je v tem. Politični voditelji obeh strank javno obsojajo vmešavanje vere v volivni boj. Pridružili so se jim javni delavci na vseh področjih. Na drugi strani pa je, recimo, volivni trg preplavljen s tiskanim protikatoliškim materialom, ki hujša naravnost ali po ovinkih proti senatorju Kennedyu. Tega materiala je toliko, da ga ne more nobena protestantovska sekta sama ne širiti ne financirati. Kdo ga torej financira in širi, tako sprašujejo demokrate in ostali nasprotniki vmešavanja vere v politiko. Odgovor na to dasta najlažje pošta in policija, obe sta pa v republikanskih rokah. Dokler ne dasta odgovora, bo javnost stala pod vtisom, da administracija ne upa z barvo na dan. In to ni dobro. Šele potem, ko bo dan odgovor na gornje vprašanje, bo mogoče ugotoviti, kdo vnaša verski moment v sedanjo volivno borbo. Dokler ne bo dan odgovor, bodo letela sumničljiva sem ter tja, kar ne bo v korist ugledu svobodne ameriške demokracije. Svet bi namreč tudi rad vedel, kdo gospodari pri ameriških "zadnjih" vratih.

To je važno toliko bolj, ker je kandidat Kennedy dal dejansko že vse odgovore, kar jih zmeren in pravičen protestant more od njega želeči. S temi odgovori se je dejansko vezal skoraj bolj kot je neobhodno treba. Že protestantje sami trdijo, da bi Kennedy ne napravil marsikakega koraka, ki bi ga protestantovski predsednik storil brez velikega premišljanja, tako daleč ga vežejo njegove izjave.

BESEDA IZ NARODA

Ne v Sovjetiji, v Avstriji so ga prijeli

Celovec, Avstr. — Moj pozdrav iz Celovca. Države za železno zaveso sem srečno prešel. Na mejah ni bilo ovir. Nikjer se na meji ni bilo treba — sleči. Res, da sem bil včasih v skrbeh, toda kar dobro je šlo. Marsikaj sem doživel, celo na policijo sem moral, toda načelnik ruske policije je bil možak in je brž uvidel, da je pri meni vse v redu in nič se mi ni zgodilo.

Tako imam za seboj sedanje in nekdane prestolice: Petrograd, Moskvo, Kijev, Varšavo, Krakov in Prago. Iz Prage sem se peljal na Dunaj, kjer sem si ogledal razne zanimivosti: cesarsko palačo Schoenbrunn in drugo. Tudi svetovno razstavo sem obiskal.

Iz Dunaja sem se odpeljal v Celovec. Od tam napravlil izlet v Osoje, kjer sem obiskal grob Osojskega mutca, poljskega kralja Boleslava, kjer je delček zgodovine Poljske. V nedeljo sem bil na sv. Višarjih, nato v Pliberku, Šmihelu in Grabštajnu, kjer sem obiskal Zurnove. Včeraj sem bil v Judenburgu. Tam sem obiskal grobnico vojakov nekdane slovenskega pešpolka 17. Od tam sem šel na strelišče, kjer so pod streli Madžarov padli slovenski fantje maja 1918. Tu sem imel pa smolo.

Ko sem si ogledoval kraj krvavega pozorišča, sem dvignil kamero in posnel na film. Menda ja! Saj so bili ti fantje od polka, pri katerem sem služil tudi jaz. Nič hudega sluteč se odpravim na koldovor, ko pride takih 15 minut pred odhodom vlaka k meni dva orožnika in me vprašata za potni list, katerega sta mi enostavno vzela ter me odpeljala na policijo. Neka babnica me je zatožila in jaz sem se moral zagovarjati. Kako je bilo, ne bom popisoval. Končno so me spustili in bilo jih je sram, ko sem povedal, zakaj sem prišel v Judenburg.

O tem, da bom v Avstriji aretirán, še sanjal nisem. Toliko časa sem bil v Rusiji, pa niso vohunili za mano in nihče me ni ovidal ali izdal. Tu — v "svobodni" Avstriji pa. Tedaj je moj duh pihel v Rusijo, tisto zavrženo in opljuvano, pa sem dejal: "Čast tebi, ruski narod! V tebi ni bilo ne ovaduha ne izdajalca. Trpiš pod komunistično knuto in si prisiljen poslušati Marksov evangelij, toda si kljub temu ostal pošten, gostoljen in ne-izdajalski."

Če bi se mi v Rusiji kaj takega pripetilo, bi dejal: "No ja, diktatura!" In upravičeno sem se bal tega, ker sem se zavedal, da sem šel marsikje s svojo ra-

dovednostjo predaleč. Toda nič se mi ni zgodilo. V Avstriji pa to, da so vohunili za menoj in me peljali na policijo. Zelo se mi je fržmagalo...

O tem, kar sem pisal o Rusiji, Poljakih in Čehih pa ne mislite, da sem postal komunist. To je veljalo narodu, ne pa komunistu, ki je nekaj čisto drugega in je poglavje zase. O tem pisati je predolgo in so kratka poročila nesmiselna. To bom povedal že ob kaki drugi priliki osebno.

V Celovcu sem se srečal s predstavniki Mohorjeve in so me povabili na kratek razgovor o potovanju po Rusiji. Včeraj sem bil pri maši realne gimnazije, kjer je bilo dosti slovenskih dijakov, ki so peli kot slavski. Za zvečer me je povabil dr. Cigan. Lepo je bilo! Slovenci, le podpirajte slovensko gimnazijo. Tu je bodočnost Slovencev na Korškem. Jaz sem jim čestital k tako lepemu uspehu. Jutri grem v Pariz. Pozdrav vsem!

Jože Grdina

Glas z Ely

Ely, Minn. — Spet se Vam oglašam in Vas lepo pozdravljam. Sporočiti Vam moram, da se je Mrs. K. Cerkovnik vrnila z obiska v starem kraju. Zali bog je imela tam nesrečo. Kmalu po prihodu v njen rojstni kraj na Gorenjskem se je težko ponesrečila na glavi.

Njena nečakinja jo je peljala na motornem kolesu iz Kranja v Ljubljano. Nesreča je hotela, da je med vožnjo počila pnevmatika na kolesu in da je vrglo Mrs. Cerkovnik ob tla in je pri tem padcu zadobila težko poškodbo na glavi. Več dni je bila v ljubljanski bolnišnici, ker je imela težek pretrpes možgan. Še vedno je pod zdravniško oskrbo. Upamo, da se bo skoro popolnoma pozdravila.

Joseph Peshel.

Ob 20-letnici Glasbene Matice

Cleveland, O. — Ko organizacija ali društvo zaznamuje 20 let obstoja, je vsekakor pomembno zapisati o njem par besed. Več ali manj Glasbeno Matico skoro vsi čitatelji poznamo. Vemo, da je to pevska skupina sestavljena iz večinoma tu rojenih Slovencev. Na vsa vabila pridružiti se zboru se novo priseljeni Slovenci niso odzvali. Pa bi vendar z novimi močmi lahko ustvarili še večje uspehe, čeprav smo na obstoječo Glasbeno Matico Slovence lahko pchnosni.

Pevski zbor je bil ustanovljen leta 1940 iz prejšnjega zbora ZARJA. Bil je tedaj, da je g.

Anton Šubelj prevzel delno vodstvo. Z njegovim prihodom je zbor nekako na novo zaživel, si uadel novo, t. j. sedanje ime in napravil načrt podatki koncerte v pomladanski in opere v jesenski sezoni. G. Šubelj je bil tedaj še vedno z Metropolitan opero in se je mogel tako samo delno posvetiti novemu zboru. Zato je bilo sklenjeno, da g. Ivan Zorman, sedaj že pokojni velik slovenski poet, prevzame delno vodstvo. On je dirigiral koncerte in g. Šubelj opere. Tako so pod vodstvom dveh direktorjev potekla tri leta, v katerih Glasbena Matica zaznamuje lepe uspehe.

L. 1940 je bil podan Sattnerjev ORATORIO ASSUPTIO BVM; v okt. in nov. l. 1941 opereta "Cigan baron" (Strauss); nov. 1942 "Seviljski brivce" (Rossini) in nov. 1943 "Netopir" (Strauss).

Radi prezaposlenosti pri Metropolitan operi je prepuštil g. Šubelj zbor vodstvu g. Ivana Zormana. Izkazalo se je, da so bila naslednja leta čas preizkušnje za zbor. Radi takratne druge svetovne vojne je bilo mnogo članov vpoklicanih, kar je zbor vsekakor oslabilo, vendar je g. Zorman znal povezati in održati ostale člane in uspešno nastopal z njimi v koncertih. L. 1945 so podali opereto "Cigan baron," l. 1945 pa "La Mascotte" (Audran).

V letu 1945 je g. Šubelj dal slovo Metropolitan operi in prevzel v Clevelandu vodstvo Glasbene Matice. Od tedaj in do danes je zbor nastopal v koncertih in operah. Uspešno so bile podane sledeče opere: "Mamzelle Nitouche" (R. de Herve), "La Traviata" (Verdi), "Cavalleria Rusticana," "Pagliacci," "Mignon" (Bizet), "Sestra Angelica" (Puccini), "Il Trovatore" (Verdi). Poleg številnih drugih odrov kot St. Clair je zbor nastopil s koncerti v Chicago, Ill., Milwaukee, Wis., in Toledo, O.

Ob priliki 20-letnice pozivamo vse čitatelje Ameriške Domovine, prijatelje glasbe k malemu tekmovanju. Napišite svoje vtise in spomine, ki ste jih odnesli z različnih prireditvev Glasbene Matice: katera izmed oper je najbolj ugajala in povejte svoje mnenje o solistih. Pošljite pisma v slovenskem ali angleškem jeziku na naslov: *Publicity committee of Glasbena Matica, 5417 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio*, — najkasneje do 20. okt. t. l.

Najboljši spis bo nagrajen in nagrada sta 2 vstopnici za opero "La Traviata," katero bo zbor zaigral 6. novembra t. l. v Slov. narodnem domu na St. Clair Ave. Torej na delo! Odbor Glasbene Matice bo dobrohotno upošteval morebitne želje ali predloge občinstva pri sestavi svojih prihodnjih programov. Pričakuje se kar največji odziv.

Za oglaševalni odbor

Mary Sekne.

Vsak svoje drevo

V nekem manjšem mestecu na Danskem so že pred leti uvedli zanimivo in koristno navado. Prvošolec vsadi ob svojem vstopu v šolo na šolskem posestvu mladice drevesce, ki ga ves čas svoje ga šolanja goji in oskrbuje.

Na ta način je na šolskem posestvu zrasel gozdiček, ki je za biološki pouk zelo važno in koristno učilo, poleg tega pa še vzgojni pripomoček. Nekateri razredi so letos priredili majhno šolsko razstavo, pri kateri so razkazovali obiskovalcem najrazličnejše lesne vrste, koristne ptice in tudi gozdne škodljivce.

Dokler ga še pozna

Povabili so ga na večerjo. Z dovoljno se je nasmehnil, ko je opazil na mizi v kotu zbirko steklenic. Po prvem kozarcu je stopil h gostitelju in mu krepko stisnil roko. Ta ga je presenečeno pogledal:

"Kaj pa to? Mar že greste?"

"Ne, ne! Le zahvaliti sem se vam hotel, dokler vas še poznam!"

Kadar je Jurček bolan...

Vse poletje je hodil v klub na kopanje. Ves navdušen je pripovedoval, da zna plavati pod vodo. Samo trebuh je treba napraviti trd, pa se kar po njem drsa po dnu naprej. — Nekega popoldne: "Mama, uho me boli..." Mama je kar zavzdihnila — zdaj smo pa tam...

Pripravila sem mu steklenico z vročo vodo, pol aspirina s kozarcem vode, in boleče uho pa sem nakapljala kapljice, ki jih imam v omarici za vsak slučaj. Upala sem, da bo s tem odpravljeno. Ponavljam: upala sem...

Čez četrte ure je planil Jurček v tak jok, da ga je bilo slišati po vsem bloku. Tolažila sem ga, da pač mora potrpeti, da bo že boljše. Hotel je vedeti, koliko minut bo moral čakati. Revež... Potem se je zjezil sam nase: "Vrgel se bom v smeti," je vpil med jokom. Z največjo težavo sem ga spravila v posteljo, kjer je ves izmučen zadremal.

Oddahnila sem se. Pripravila sem zrezke za večerjo. Ravno sem jih hotela vreči v ponev, ko začne Jurček spet jokati. Pustila sem vse in ga šla tolažiti. Oklenil se me je in spraševal, kje je Bogec. Prinesla sem mu križ. Ni bil zadovoljen, hotel je imeti tistega Bogca, ki je v njegovem srčku, da ga bo pozdravil. Potem je pričel moliti. Odmolil je "Zdravo Marijo" in "Sveti angel", potem so bolečine spet malo ponehale.

Gledala sem ga, kako je vzdihoval v polspanju, pa se mi je pošteno zasmilil. Še hušja je bila zavest, da mu ne morem prav nič pomagati. Tako je šlo vse popoldne. Jurček je jokal in jokal, da bi se kamnu smilil, klical Boga in vse svetnike na pomoč. Nazadnje mu je izginilo še to upanje: "Bogec me nima rad, ker noče priti", je bila njegova zadnja izjava. Potem je samo še jokal.

Počasi, počasi se je bolečina umirjala in Jurček z njo. Okrog šeste zvečer je zaspal. "Hvala Bogu", sem vzdihnila in zapolnila ostale tri veni, da bi ga ne zbudili...

Milena

Lasje nam izpadajo O smehu

Za spoznanje človeka je nadvse značilno, kako in nad čim se smeje: "S svojim smehom se marsikdo izda in odkrije svoje notranje bistvo in skrivnost; celo pameten lahko odbija. Smeh zahteva poštenost in smeh večine ljudi je zvijačen, zlacen. Marsikakega človeka ne moreš prepoznati; ko pa se brezsrčno zasmije, se pokaže njegov značaj kot na dlani. Če hočete spoznati kakega človeka, videti mu v dušo, ga opazujte: ne kako molči, govori ali joče ali celo kako se navdušuje za velike ideje, ampak kako se smeji. Če je smeh dober, je človek dober... In če se vam smejoči človek zdi komičen, bodite prepričani, da nima osebnega dostojanstva, vsaj v gotovi meri ne."

Dostojevski.

Zdrav človek izgubi dnevno približno 40 las. Če pa mu začno lasje močneje izpadati, je to vzrok ali posledica bolezni. Pri infekcijskih boleznih ter hormonskih in živčnih boleznih pogosto bolniki izgubijo mnogo las. Izpadanje las zdravimo torej tako, da najprej ozdravimo bolezen, ki je povzročila izpadanje. Le zdravnik nam lahko

svetuje in da pripomočke, ki uspešno ozdravijo izpadanje.

Manjše izpadanje pa ozdravimo z lasnimi vodami, ki jih vtriramo v lasišče, s čimer jih dovajamo v kožo in organizem.

Dr. Val. Meršol:

Nekaj novic

Vnetje jeter (hepatitis): Te bolezni je bilo med zadnjo svetovno vojno mnogo v angleški in naši (ameriški) armadi. Pozneje se je nekam unesla, čisto izginila pa ni nikdar. Letos zopet nastopa bolj pogostoma, zlasti med civilnim prebivalstvom v Ohio in državah okrog nas. Jetera otečejo in so boleča. Boleden spremljata navadno povijšana telesna toplota in zlatenica ali rumenica. Traja večina več tednov ali celo par mesecev. Velika večina bolnikov se pozdravi popolnoma, seveda je potrebno zdravljenje. Navadno so bolniki lahko v domači oskrbi, le težji primeri morajo v bolnišnico. Smrt nastopi radi te bolezni le redkokdaj.

Nikotin in rak: Že nekaj let razni časopisi pišejo o vprašanju, ali nikotin, ki se nahaja v tobaku, povzroča raka na pljučih. Nekateri so mnenja, na podlagi preiskav zdravnikov in drugih strokovnjakov, da nikotin prav gotovo povzroča raka, drugi so zopet nasprotnega mnenja. Naj bo temu tako ali drugače, prav gotovo je to, da prekomerno kajenje škoduje predvsem srcu in ožilju, ker nikotin zožuje krvne žile (arterije), ki pretakajo po celem telesu kri s svežim kisikom, ki je posebno potreben prav srčni mišici in pljučem, kakor tudi možganom, če hočemo, da bo človeško telo sposobno za delo. Če so žile zožene, teče po njih manjša količina krvi in manj kisika, zato je umevno, da razni telesni organi slabše delujejo in so radi tega tudi manj odporni proti raznim boleznim. Prekomerni kadilci so navadno blede, srce jim hitro in nervozno bije, roke se tresejo, nimajo pravega teka za uživanje hrane, ker so slabo s kisikom preskrbljeni, želodec ne more pravilno delovati. To velja tudi za pljuca, ki prav radi vdihanega tobačnega dima morejo sprejeti le zmanjšano količino dobrega zraka s kisikom.

Zanimivo je, da dim cigaret bolj škoduje kot pa dim cigar ali pipe. Kadilci cigaret po večini vdihavajo dim, ki tako pride v stik z večjo površino pljučne sluznice in se tako vsrka tudi večja množina nikotina. Nasprotno pa kadilci cigar in pip navadno ne vdihavajo (inhalirajo) tobačnega dima. Isto velja za ljudi, ki čikajo.

Gotovo je, da prekomerno kajenje in vdihavanje nikotina posredno vpliva, da se pri močnih kadilcih pogosto razvije rak in druge bolezni kot pri nekadilcih. S tem pa nikotin sam še ne povzroča ali začinja raka, zato so odgovorni še drugi razlogi, ki pa še niso dovolj pojasnjeni. Saj se pljučni rak razvija tudi pri nekadilcih, seveda redkeje.

Sicer pa potrošnja tobaka, zlasti cigaret, kljub trditvam, da radi kajenja lahko nastopi pljučni rak, od leta do leta ne pada, ampak se veča. Kot da bi vse raziskovanje škode po kajenju bilo le propaganda za kajenje. O mejevanje uživanja pravzaprav nepotrebnih snovi (alkohola, tobaka, kave, čaja itd.) večino ljudi še draži k večjemu uživanju.

POJDATE V NEDELJO 25. SEPTEMBRA

OB 2:00 URI POP.

V EUCLID BEACH PARK

na Cuyahoga County Democratic STEER ROAST

Sen. John F. KENNEDY

demokratskega predsedniškega kandidata

poslušat

ZABAVA ZA VSO DRUŽINO

Vstopnina prosta

VOZNIJE - MUZIKA - NAGRADE

OGLAS PLAČAN OD 23. VARDE

EDWARD J. KOVACIC, varčni vodja
PAULA MENCINGER, varčna voditeljica
JOHN F. KOVACIC, councilman

Lunina utvara

Že od davnih dni si skuša človek razložiti nenavaden pojav na nočnem nebu: kadar je mesec visoko, je videti občutno manjši kot tik nad obzorjem. Že sloviti grško-egipčovski matematik Ptolomej, tvorec geocentrične teorije, je v drugem stoletju zasnoval presenetljivo tezo, da nastane ta pojav zato, ker menimo, da je mesec na obzorju bolj oddaljen kot visoko na nebu.

V minulih dveh tisočletjih so naše mesto na zemeljski površini na najrazličnejše šini nepomembna. Ko gledamo načine razlagali to "lunino utvaro". Zatrjevali so, da je ta pojav posledica oblike nebesnega oboka, izkušnje opazovalcev nebesnih teles in kota očesne leče. Nedavno pa sta ameriška psihologa dr. Rock in Kaufmann napravila vrsto poskusov, ki so tako se zdi — zavrnili vse te domneve in ponovno oživel Ptolomejevo teorijo.

Psihologa sta izdelala kaj preprosto napravo. Sestavlja jo svetlobni vir, ki ponazarja podoben polne lune, dozdevno zelo oddaljene, ter prozorna steklena plošča, ki prestreže to sliko. Aparat je opremljen tudi s teleskopskim okularom.

Pri poskusu sta uporabila dva enaka aparata, katerih eden je bil postavljen vodoravno — to naj bi zbudilo vtis, da je luna na obzorju — drugi pa navpično. Ta je namenjen gledanju meseca visoko na nebu. Seveda sta bili obe sliki meseca enako veliki, vendar so zatrjevali mnogi opazovalci, ki sta jim naročila, naj gledajo zdaj v ta, zdaj v oni aparat, da je slika meseca na obzorju približno tretjino večja od one visoko na nebu.

Cep ravno se to zdi na prvi pogled čisto protislovje, zatrjujeva psihologa, da se nam zdi mesec visoko na nebu manjši zato, ker menimo, da je pravzaprav bliže kot oni na obzorju. Takole razlaga:

Že zdavnaj je znano, da predmete na splošno zaznavamo v konstantni velikosti ne glede na oddaljenost. Z drugimi besedami: žoga je žoga, pa naj je oddaljena ali petdeset. Slika bolj oddaljenega predmeta je na mrežnici ustrezno manjša, vendar to razliko človek v sebi "popravi". Zato ne bo nikoli trdil, da skupina bolj oddaljenih dečkov brca teniško in ne nogometne žoge.

In zdaj o "lunini utvari": slika, ki pada na očesno mrežnico, je enaka ne glede na to, ali je mesec na obzorju ali visoko na nebu, ker je razlika v razdalji med tema položajema glede na

Katanga zavisi še vedno popolnoma od Belgijcev

ELIZABETHVILLE, Katanga. — Skoro bo že tri mesece, odkar je Kongo postal svobodna država in nad dva meseca, odkar se je Katanga od njega ločila in oklagala neodvisnost, pa vendar je Katanga še vedno popolnoma navezana na belgijsko tehnično pomoč in vodstvo. Nekaj tisoč Belgijcev ima v rokah vse gospodarstvo in upravo dežele, le politična moč je v rokah domačinov.

Vlada predsednika Čombe polajša prav nič ne prikriva. Zaveda se, da je odvisna od Belgijev svetovalec, zato jih skuša tudi obdržati v deželi, pri tem pa strogo pazi na to, da ne bi v javnosti ustvarila vtisa, da prejemajo od Belgijcev ukaze. Dejansko se Belgijci zavedajo dobro, da je čas, ko so bili gospodarji v deželi, minil in da njihov položaj ni ravno posebno ugoden za nje.

Katanga je bogata na rudah in daje nad polovico vsega finančnega dohodka Konga. Ogromni rudniki, katerih lastnica je belgijska Union Miniere, dajejo črn, kositer, baker, uran, premog in zlato.

Njujorški protikomunisti neustojljivi v piketiranju

ZDRUŽENI NARODI, N. Y. — Na dan prve seje ZN so njujorški protikomunisti vstrajno piketirali palačo ZN celo popoldne. Pri tem je prišlo do pet spopadov s policijo. Pri treh so bili udeleženi Ukrajinci, pri enem Albanci in pri enem Kubanci.

Najbolj bojevit so bili seveda Albanci, ki so porabili to priliko, da so skušali poravnati tudi medsebojne račune. Spopadov so se namreč udeležili severni Albanci, ki so za Albanijo, in južni, ki bi radi prišli pod Grčijo, oboji pa sovražijo komuniste. Tudi v vrstah kubanskih demonstrantov ni bilo sloge, nekaj jih je bila za Castra, drugi so bili proti njemu. Po stari navadi so se zlasali kar pred policijo. Demonstracije in piketiranje pa niso bile večjega obsega.

Delavci in podjetniki bi se radi učili drug od drugega

WASHINGTON, D.C. — Naše delavske unije imajo poseben "Odbor za politično vzgojo," znan pod imeno COPE. Odbor je dal

izdelati poseben film, ki naj pokaže delavcem, kako je treba uspešno agitirati. Na drugi strani je Narodna industrijska zveza izdelala podoben film pod imenom: Potrkaj na vsaka vrata. Sedaj so unije začele kupovati industrijski film, podjetniki pa delavskega pod skoraj enakim geslom: Uči se pri nasprotniku, kako je treba delati. Sezona za prodajo filmov bo seveda trajala samo do srede oktobra.

Trgovinska zbornica se izrazila za - doklade!

CLEVELAND, O. — Clevelandska trgovinska zbornica je izjavila, da bo podpirala pri volitvah "bonde in doklade, katerih cilj je napredek v šolstvu, prometu, razvedrilu in graditvi večjega mesta."

Clevelandska zveza lastnikov nepremičnin je objavila, da bo nastopila proti dokladi dveh tisočink za gradnjo novih šol, kot jo predlaga šolski odbor mesta.

Ženske dobijo delo

Ženska dobi delo. Pridna delavka za splošno hišno čiščenje ob četrtkih od 9. dop. do 4. pop. v Euclidu. Kličite IV 6-1068. (183)

MALI OGLASI

Sobe v najem. Na E. 74 St., 5 sob in kopalnica, furnez zgoraj. Kličite EN 1-2744. (x)

Lastnik prodaja. Na 1233 E. 58 St., 4-družinsko zidano poslopje, 4 sobe in kopalnica vsako. Plinski furnezi, vodni grelci. V bližini sv. Vida, v izvrstnem stanju. (184)

V najem. 5 sob zgoraj se odda odraslim v okolici E. 169 in Grovewood Ave. Kličite IV 1-2068. (184)

BLIZU GROVEWOOD AVE. hiša s 4 spalnicami, v dobrem stanju, vseskozi. Zelo prostorne sobe, moderna kuhinja in kopalnica. Pokličite še danes.

KOVAC REALTY 960 E. 185 St. KE 1-5030 (184)

I'čemo potniške dekleta in mlade može

Starost od 18 do 26: potovanje po vsej deželi. Havajih, Aljaski in nazaj. Morajo biti prikupni in podjetni. Očistna plača približno \$125 tedensko, provizija in bonus. Skušnja nepotrebna. Takojšnji prejem v gotovini. Oskrbimo z novim avtom. Angleško-govoreči tujci. Sprejemamo prošice izven mesta in tudi poročene. Odlična bodočnost. Oglasite se pri Mr. Steele, Hollenden Hotel, od 9. dop. do 6. zvečer.

Hiša naprodaj. Lastnik sam prodaja bungalov z 6 sobami, 2 spalnici zgoraj, 1 spodaj, garaža. Cena \$12,500. Tudi pohištvo se lahko kupi. V bližini Waterloo in Arcade Ave., na 390 E. 163 St. Kličite KE 1-1039.

Soba se odda. Ena velika spalna soba se odda poštenemu fantu na 1139 Addison Rd. HE 2-0174.

Soba in hrana. Soba in hrana se odda moške-mu. Mora biti pošten. Zglasi se naj na 1394 E. 52 St.

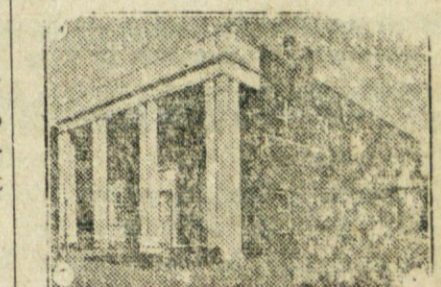
V najem. Odda se 5-sobno stanovanje v okolici sv. Vida. Kličite po 5. uri popoldne EX 1-4174. (184)

ZA DOBRO PLUMBINGO IN GRETJE FOKLICITE

A. J. Budnick & Co.
PLUMBING and HEATING
6631 St. Clair Ave.
Business Phone: UT 14492
Residence: PO 1-0641

INSURANCE

Fire — Windstorm
Automobile
Za zanesljivo postrežbo se priporoča
Daniel Slakich
Agentura
830 E. 187th St.
KE 1-1934

LAKRAJSEK
FUNERAL HOME CO.
5016 St. Clair Ave.
Tel. ENdicott 1-3115

Instaliramo furneze
Proračun zastoj
Kličite
BILL BRUNDULA
HI 2-6968

CVETLICE ZA VSE PRILIKE!
STAR'S PARK VIEW FLORISTS
9334 Kinsman Rd. MI 1-2469
Ponoči: EX 1-5078
Cleveland 4, Ohio
— "F.T.D." Telegrafična postrežba! —

TIVOLI IMPORTS & BEAUTY SALON
6407 St. Clair Ave. HE-1-5296
VSAKOVRSNA LEPTIČNA DELA
Govorimo Slovensko
Odprto vsak dan in večer

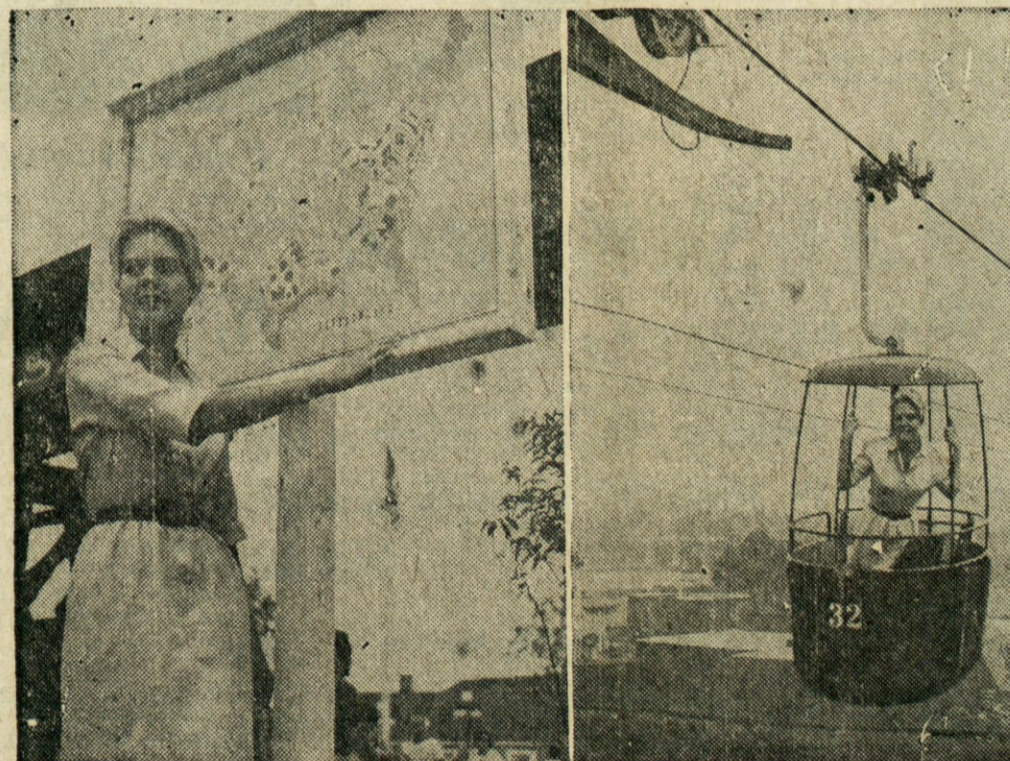
Romanje
Naznanjam, da gremo na božjo pot 16. oktobra. Bomo šli v 3 cerkve in v tretji cerkvi bomo imeli blagoslov. Vožnja stane en dolar. Prosim St. Clairške romarice, naj počakajo za bus na E. 55 St. ob 1:00 uri. Od sv. Lovrenca bo bus odpeljal ob 1:30 pop. Mary Novak, 3549 E. 80 St. DI 1-8442.

Ženska išče delo
Ženska bi rada dobila delo za pomagat v kuhinji v restavraciji, likanje, ali skrbeti za otroke. Kličite naš urad in pustite naslov. —(184)

Soba se odda
Odda se opremljena soba z ali brez hrane. Kličite EN 1-5015 od 1. pop. do 10. zvečer. —(186)

Naprodaj
Po naročilu zgrajena enodružinska hiša, z železo-betonskimi temelji, odlično grajena, 6 velikih sob, razkošne preproge, 2 kopalnici, parna kurjava, klet, garaža, brunasti kamin, 3 terase in terasni vrt, majhen ribnik in vodomet. Blizu trgovin, avtobusa, šole in jezera. To hišo si morate ogledati, da jo boste prav cenili. Kličite za domene: WH 3-0792.

Hiša naprodaj
Pol-bungalow, 5 sob na prvem, 2 na drugem, moderna kuhinja in kopalnica. Cenjeno za prodajo. Kličite MU 1-3453. (183)

PRIJETNA SLUŽBA — Alice Faye Harris (na levi), hčerka bivše filmske igralkice Alice Faye in komika Phil Harrisja je bila tekom poletja zaposlena v Bronxu, N. Y. v Freedomland parku. Na sliki na desni jo vidimo, ko se pelje z vzpenjačo.

Hranite denar za deževne dneve — kupujte U. S. Savings bonde!

STRAŽNI OGNJI

FRANCE BEVK:

Peter je zgrabil najbližje orožje, ki je ležalo v kotu, in planil z biričem na hodnik, po katerem se je razlegal z obzidja krik in ženket sulic in mečev.

Turki so bili s topiči odkrili kos grajskega obzidja in z mnogimi žrtvami splezali nanj. Hlapci in galjoti so se bili v prvi zmed in prepadenosti umaknili, videti je bilo, da je grad izgubljen. Z drugih delov obzidja je prišla pomoč, Turkom so zaprli pot in odbili ponovni napad. Nekaj Turkov je bilo vdrlo na grajske hodnike, te so potiskali hlapci s sulicami in meči čimdalje bolj v notranjost poslopja. Prav v hipu, ko sta jim prišla birič in Peter za hrbet, je odbila njihova zadnja ura. Branili so se srdito. Eden izmed hlapcev je bil mrtev, dva sta se vaccevala v krvi, Turki so trdovratno napadali, hlapci so srdito in krepko branili grad.

Noč je padla na zemljo, Turki so opustili obleganje. Tedaj šele so se hlapci spomnili na svojega gospoda Pagana de Piperna in šli v orožarnico. Našli so ga sedečega na tleh, kot sta ga bila Peter in birič pustila; z odprtimi usti in očmi je strmel v smolnate bakle in v začudene obrave hlapcev. Poleg njega je v mlaki vina ležal nož.

Pagano de Piperna, strah vipavskih kmetov in grajskih hlapcev, je umrl od smrtnega strahu.

30.

Poveljnik turških čet Škender-paša je taboril na Furlanski ravnini ob Nadiži. Beli šotari so bili postavljeni v podobi velikanskega polmeseca. Med njimi so vrveli vojaki in ujetniki; bilo je živo kakor na sejmšču.

Vsa Furlanska nižina je gorela. Male čete Turkov so letale od vasi do vasi, plenile, morale in požigale. Bogati pleni sužnjev in blaga so se stekali v turško taborišče.

V obširnem, z zlatimi preprogami okrašenem šotoru je sedel Škender-paša na blazinah, se gostil in smehljaje se zrl predse. Zamorček mu je stregel.

Paša je pričakoval Omer-bega.

Vstopil je suženj, prekrizal roke na prsih in se priklonil.

"Omer-beg!" je javil.

"Naj vstopi!"

Omer-beg je obstal ob vhodu. Bil je plečast, debelušast Turk. Ko sta se poveljnika pozdravila, je Škender-paša ponudil tovarišu blazino, naj sede. Pred vhodom je stopicala straža; v mali razdalji je bila pripravljena četa do zob oboroženih janičarjev.

"Ali si vse poizkusil?" je vprašal Škender-paša.

"Vse."

"Nič?"

"Nič."

Ta kratek skrivnostni razgovor se je nanašal na beneškega vojskovodjo, ki ga niso mogli izbežati izza ozidja, da bi se spustil z njimi v boj.

Turka sta nekaj časa molčala. Prvi je spregovoril Omer-beg.

"Treba se bo vrniti."

"Kadar bo ravnina očiščena."

"V dveh dneh."

"Ali je žensk?" je vpraševal Škender-paša.

"Krasnih."

"Ali!" se je zavzel Škender-paša. "Jutri si jih ogledam. In dečkov — je kaj?"

"Obilo."

"Sultan Mohamed potrebuje dečkov in zlata. Janičarjev hoče in cvenka. Si razumel? Si naročil to vsem begom?"

"Vsi vedo. Dečkov ne bo manjkalo. Sultan jih bo vesel."

Škender-paša ni dejal ničesar več, Omer-beg je imel še nekaj na srcu, ni si upal reči. Slednjič se je opogumil in spregovoril:

"Nekaj me teži, prijatelj."

"Kaj?" je zamomljaj Škender-paša. "Govori!"

"Hasan-beg mi dela sive lase."

"Kaj je z njim? Ni ga videti pri četi."

"Odrtrgal se je..."

"Izdajalec?" je Škender-paša zastala sapa.

"Ne. Sel je na lastno odgovornost v gore."

"Ali je vprašal za dovoljenje?"

"Vprašal," je odgovoril Omer-beg. "Dal sem mu ga, ker je sicer hotel oditi brez njega. Laže prenašam odgovornost jaz nego on."

"Dobro," je rekel Škender-paša mirno. "Odgovornost nosiš. Če pride z njim mnogo dečkov in zlata, dobro zanj in zate. Če pogine, gorje tudi tebi!"

Omer-beg je poblebel.

"Sel je ob dveh vodah navzgor. Trdil je, da taka voda priteka le iz kranjske dežele. Z njim je šel Ozrin-beg, ki vipavskega gradu ni zavzel."

Škender-paša se ni zmenil za te besede. Okrenil se je proti vhodu in poklical sužnja, znamenje, da je obiska konec.

Omer-beg se je dvignil in se poslovil...

Turki, ki so bili odšli pod poveljstvom Ozrin-bega ob Soči, so se držali teka vode. Vselej, kadar so dospeli do sotočja dveh rek, so se čete razdelile po velikosti rek in prodirale v osrčja dolin. Ko so prišli do izvirov, so se pomikali čez gorske prelaze in uničevali v novih deželah, sledeč tekom rek, vse, kar so našli. Čete in čete so se ob sovodnjih znova združevale, bogate plena in site pokolja.

Na svojih potih so lovili domačine, ki so jim morali v smrtnem strahu kazati skrivne steze, prehode čez vode in težko prestopna mesta ozkih dolin. Kadar so izvršili svojo nalogo, so jih vzeli s seboj v sužnost ali jih na mestu ubili.

Ob sovodju Soče in Idrijce je šla večja četa na levo, oblegala Kozlov rob v Tolminu in se nato podala ob Soči proti Kobaridu. Mala četa je sledila vodi Idrijce po težko pristopnih bregovih, se razdelila ob sovodju Bače in drla po dveh dolinah navzgor. Manjša četa je šla po baški dolini, kjer je silila čez bukovsko sedlo in bila nato pobita na prelazu Petrovega brda, preden je stopila v sorško dolino. Večja četa ni zapustila Idrijce. Skozi ozko, skalnato dolino, v strme, z drevjem porasle bregove je prodirala do njene-ga izvirka.

(Dolje n'hodnjič)

VRTINEC INFLACIJE

Leta 1948 so jugoslovanske oblasti v dokumentaciji o jugoslovanskem gospodarstvu opredelile vladno politiko takole: polna zaposlitev in zmanjšanje proizvodnih stroškov bosta istočasno pospešila formiranje kapitala in proizvodnjo potrošnih dobrin; polna zaposlitev s stalnimi cenami in stalnimi plačili bo preprečila i brezposelnost i inflacijo.

Ali je vlada uspela v tem načrtu? Po tem precej burnem letu (1948) so sledile spremembe v gospodarski politiki Jugoslavije, ki so vplivale ne samo na potrošnjo, proizvodnjo, delitev dohodka, ampak tudi na odnos do samega problema industrializacije in inflacije. Pred leti, inflacija in brezposelnost sta bili v očeh mnogih sinonim za kapitalističen sistem in nemoogoča pojava v socialističnem družbenem gospodarskem sistemu.

Kako je zgedal dejanski razvoj, naj skušajo vsaj približno nakazati sledeči statistični podatki po uradnih jugoslovanskih publikacijah. Prostora za analizo seveda ni. Vsaka analiza bi itak morala upoštevati vrsto omejitev v statistiki sami, v institucionalnih spremembah in v vrsti faktorjev, ki so prav gotovo imeli svoj vpliv na dejansko smer razvoja.

Ko iščemo inflacijske pojave, gremo gledat ponavadi volumen denarne cirkulacije. Le-ta ima dva sestavna dela, in sicer obtok papirnatega in kovanega denarja in pa denar, ki ga je ustvaril moderni bančni in gospodarski sistem; to so tekoči računi in obveznosti vseh vrst, ki niso vezane na rok kot so n. pr. hranilne vloge. Medtem ko je tako označena denarna masa znašala v letu 1953 povprečno malo manj kot 144 milijard dinarjev je narasla v letu 1959 na preko 873 milijard dinarjev in se je letošnjega marca približala že tisoč milijardam.

Kaj to pomeni? Nič drugega kot to, da je sedaj večja množica tistega faktorja, ki išče blago in usluge. Saj denar sam na sebi nima smisla, zanimiv in zaželen je le v kolikor nam preskrbi zadostitev naših potreb in želja. In kako je prišlo do tako hitrega povečanja denarne obtoka?

Glavni faktor je verjetno v silnem porastu kratkoročnega kredita, ki se je dvignil od decembra 1953 do decembra 1959 od 595 milijard na 1,088 milijard dinarjev. Obseg kredita je bil še višji leta 1956, ki je bilo leto depresije v omenjenem razdobju 1953-1959. Podjetja so dobivala kredit za nabavo surovin, za obratni kapital, skratka za potrebe tekoče proizvodnje. Toda mnoga podjetja so velik del tega kratkoročnega kredita pora-

bila za kapitalne investicije; ker kredit ni bil odplačan, je banka tiskala nov denar, da je nudila kredite podjetjem, ki so stalno pritiskala na banko za nove fondе.

Poleg tega je treba omeniti velik porast zalog, ki jih imajo podjetja v obliki surovin, nedovršenih proizvodov in gotovih izdelkov: te zaloge so porasle od 458 milijard v letu 1953 na 1,072 milijard v letu 1958. V teh zalogah ležijo milijarde kratkoročnega kredita. Narodna banka je morala dati podjetjem poseben kredit, takojmenovani namenski kredit, za pomoč podjetjem, ki držijo velike zaloge in potrebujejo dodatni kredit za obratni kapital. Ta posebni kredit je znašal 1959 v povprečju 122 milijard, a je letos marca narasel že na preko 140 milijard. Zanimivo je, da ga je Makedonija potrebovala precej več kot pa Slovenija, kljub temu da je precej zadaj glede gospodarske delavnosti. Letos marca je bila Makedonija zadolžena s tem kreditom za 20.6 milijard, kar je predstavljalo skoraj 26% vsega kratkoročnega kredita Makedoniji, medtem ko je to razmerje znašalo v primeri LRSlovenije le 10%.

Seveda tudi za investicije prihaja denar v veliki meri iz Narodne banke v obliki novega denarja. Letos marca je bil dolg pri bankah za kritje investicijskih potreb okoli 139 milijard dinarjev. Ker je kredit širil svoje področje, so republike in lokalne oblasti večale svoje investicije; zvezna vlada je blokirala del razpoložljivih sredstev, da bi omejila investicijsko graditev iz lokalnih ambicij izven zvezne kontrole in zveznega placeta. Letos marca so blokirana sredstva predstavljala 154 milijard, kar seveda ni prav veliko pri 491 milijardah neizrabljenih investicijskih sredstvih.

Sedaj pa še pogledimo dohodeke prebivalstva v tej dobi. Med letoma 1953 in 1959 so se celotni dohodki prebivalstva povečali od 510 na 1,285 milijard dinarjev. Največji porast v tej skupni vsoti so prispevale plače v socialističnem sektorju gospodarstva. Te so se dvignile od 234 na 642 milijard dinarjev in so še v stalnem porastu. Zaposlenost v gospodarstvu izven privatnega kmetijstva se je povečala od 1,497,000 na 2,261,000 od 1953 do 1959. Dvig zaposlenosti znaša 764,000 oseb ali 51%, medtem ko se je plačni fond povečal za 174% v istem razdobju.

Po uradnih podatkih je v omenjenem razdobju proizvodnja potrošnih dobrin narasla za 119%. S tem pa seveda še ni rečeno, da so dodatni proizvodi bili tudi prodani; verjetno nek odstotek proizvodov ni šel v promet, ker asortiment ali pa

cene niso odgovarjale željam potrošnikov. Zato so se zaloge pri proizvodnikih povečale, tako potrošnih kakor tudi seveda kapitalnih dobrin. Da je zavirala porast cen, je oblast povečala davke, cene uslug in storitev in tako vsaj delno absorbirala povečano kupno moč v rokah potrošnikov. Cene so porasle in tako je inflacija nadaljevala svojo pot.

Poleg tega je treba vzeti v poštev tudi število tistih, ki so iskali delo. Številke iz uradnega vira javljajo, da je bilo v povprečju leta 1953 iskalcev dela okoli 82,000 in da je to povprečje naraslo v letu 1959 na 162,000 ter v prvih dveh letošnjih mesecih prišlo na 210,000 delavoljnih brezposelnih. V primerjavi z zaposleno delavno silo v delavnem odnosu, pomeni število brezposelnih precejšen odstotek, med 9 in 10%.

K omenjenem povečanju delavne sile v višini 764,000 novozaposlenih med 1953 in 1959, je socialistično poljedelstvo prispevalo 112,000 novih delavnih mest, obrtništvo in ostali del privatnega sektorja 132,000, trgovina in gostinstvo pa 61,000. Zelo majhen napredek je bil v gradbeništvu (ki silno variira), prometu in gozdarstvu. Industrija je vzela 397,000 novih delavnih moči.

Če računamo 1.5% prirastek prebivalstva v Jugoslaviji vsako leto, to nanese približno 270,000 ljudi. Ker v Jugoslaviji ra-

čunajo delovno prebivalstvo v visokem odstotku, smemo računati, da vsako leto išče službo dodatnih 135,000 ljudi. V tej vsoti niso vpoštevani kmečki ljudje, ki bi morali po vladnih izjavah najti zaposlitev izven kmetijstva, ki je preobremenjeno s številom vzdrževancev. Vsako leto bi torej socialistično gospodarstvo moralo ustvariti vsaj 140,000 delovnih mest in sicer izven poljedelstva, da bi absorbiralo tekočo razpoložljivo delovno silo.

Po dosedanjih podatkih in rezultatih sodeč bi človek dejal, da je problem prevelik za prevladujočo gospodarsko politiko in za prevladujoče faktorje v gospodarskem razvoju sedanje Jugoslavije. Faktorjev je veliko, saj obsegajo celotno razdelitev narodnega dohodka, težke izdatke za vojsko in druge neekonomske investicije, pred-

me za revno državo ker absorbira preveč novoustvarjenega produkta in s tem onemogočata ustvaritev dovolj močnih notranjih sil v gospodarskem aparatu, ki bi lahko nosili gospodarski razvoj in mu dale dovolj dinamične rezultate, ki bi jih tudi iz političnega vidika želeli uresničiti.

Birokracija se lahko večja, toda doslej je država priznala, da je to nezaželen pojav, ki omejuje gospodarsko rast. Kljub temu so osebni izdatki proračunov zelo porasli med 1953 in 1959 in sicer od 28 na 126 milijard dinarjev, kar seveda kaže na ojačitev birokratskega aparata, številno in ekonomsko. Verjetno na tem področju ni veliko možnosti za zaposlitev dodatne sile brez večjih ovir za gospodarski dvig dežele.

Armada in birokracija verjetno predstavljata preveliko bre-

vrtnec, ki ovira normalen tok gospodarskega razvoja.

Težavam seveda ne morejo napraviti konec dodatne uredbe, in zakoni, kajti vsi taki posigi ne odpravljajo težav, ampak zgolj komplicirajo celo gospodarsko poslovanje. Glavni vzrok čuvanja težav pa leži verjetno v razliki med političnim in ekonomskim ocenjevanjem gospodarskega razvoja in daljnih perspektiv.

J. A.

Vnet letalec

Jacques Tabuteaux, ki je pri 75 letih najstarejši francoski letalec, je napravil izpit za reaktivnega pilota.

Prebarvajte hišo zunaj in znotraj!

Sedaj je čas, da daste barvati vaše hiše. Za zmerne cene, hitro in kvalitetno postrežbo vam jamčita rojaka TONY KRISTAVCNIK in John Cesen, s pomočjo več slovenskih mož.

NE ČAKAJTE JESENI!

Kličite še danes

TONY KRISTAVCNIK, Painting & Decorating
UT 1-4234

HE 1-0965

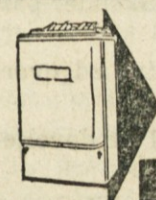
USTANOVLJENO 1908

Zavarovalnico vseh vrst vam točno preskrbi

HAFFNER INSURANCE AGENCY

18108 HILLER AVENUE

IV 1-0653

MONCRIEF CELO-LETNI

zračevalni sistem

HLADI poleti — GREJE pozimi

Pojdite k vašemu MONCRIEF trgovcu

THE HENRY FURNACE CO. CLEVELAND, O.

V BLAG SPOMIN

PRVE OBLETNICE SMRTI
NAŠEGA LJUBLJENEGA
OČETA

PETNAJSTE OBLETNICE SMRTI
NAŠE LJUBLJENE
MATERE

Anton Erjavec

ki ga je Bog poklical k sebi
2. oktobra 1959

Eno leto je že minilo, odkar zapustil si nas Ti. Kako žalostno je življenje, odkar Te več med nami ni. Zdaj bivaš vrh višave jasne, kjer ni težav in ne skrbi, tam sonce sreče Ti ne ugasne, tam lepša zarja Ti blešči.

Zalujoči ostali:

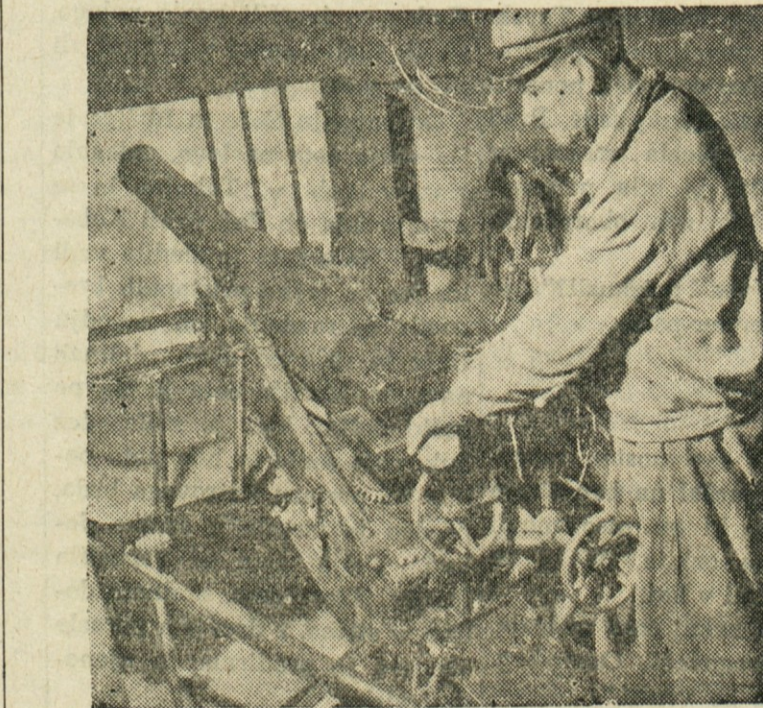
MARY SINKOVEC, hči — ANDREW SINKOVEC, zet
FRANCES VADNAL, hči — LUDWIG VADNAL, zet
VNUKI in PRAVNUKI

Cleveland, Ohio, 23. septembra 1960.

Frances Erjavec

ki jo je Bog poklical k sebi
17. septembra 1945

Globoko pod zemljo, tam v ozki, hladni hiši, kjer svetni šum se več ne sliši, trudno Tvoje truplo spi in rešena si vseh skrbi. A duša Tvoja neumrljiva, v objemu večnega Boga naj srečo rajsko živi.

NE SLIŠI VEČ — Oscar Lorca v Santiago v Čile polni 75 mm top, s katerim vsak dan skozi 27 let naznanja poldne. Od večnih pokov topa je izgubil sluh.

V blag spomin

PRVE OBLETNICE SMRTI MOJE
LJUBLJENE IN NIKDAR
POZABLJENE TETE

Alojzije Škufca

ki je po dolgi in mučni bolezni
izročila Bogu svojo blago dušo
dne 23. septembra 1959

Veliko ste na svetu trpeli, ko dolgo bolezen ste imeli. Bog v nebesih naj Vam bo plačnik, nam na zemlji tolažnik.

Prosimo pa za nas Boga, še nas, da k Vam pripelje, ko zemljo bomo zapustili, da se v nebesih se združili.

Zalujoči:

MARY MARINCIC por. LUZNAR,
nečakinja
in več sorodnikov

Maple Heights, O., 23. sept. 1960.

V blag spomin

DRUGE OBLETNICE SMRTI
NAŠEGA DRAGEGA
OČETA

Anton Pozelnik

ki je preminul 23. septembra 1958

V tistem grobu že počivaš celi leti dve, Tvoj spomin pa v naših srcih vedno še živi!

Lahko naj Te zemlja krije, spavaj, dragi nam sladko, luč nebeska naj Ti sij, mir in pokoj naj Ti bo!

Zalujoči ostali:

ANTHONY A. POZELNIK, sin
ALBINA, hči

Cleveland, Ohio, 23. sept. 1960.

V blag spomin

PETE OBLETNICE SMRTI
NAŠEGA DRAGEGA
OČETA

John Koren

ki je preminul 23. septembra 1955

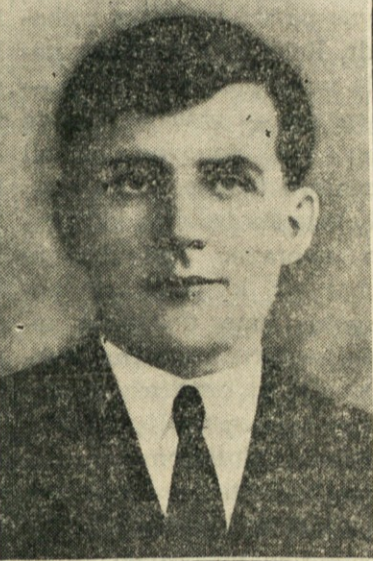
Zakaj odšli, predragi ste od nas? Samevamo brez Vas in dolg je čas. Pogrešamo ljubeti Vaš smehljaj, zaman, Vas dragi, kličemo nazaj.

V tistem grobu mirno počivajte in večno blaženost v nebesih uživajte, da tam bi bili enkrat vsi na vekov veke združeni!

Zalujoči ostali:

ANA LEMIRE, hči
ALBIN, sin
CHRISTINE, snaha
ALBIN, CHRISTINE, MARY ANN,
vnuk in vnučkinje

Cleveland, Ohio, 23. sept. 1960.

V blag spomin

TRIDESETE OBLETNICE SMRTI
LJUBLJENEGA SOPROGA
IN OČETA

Frank Strumbel

ki je umrl 24. septembra 1930

Srčno ljubljani nam oče, šli prežgodaj ste od nas. Dobri, skrbni ste nam bili, pogrešamo Vas vsaki čas.

Prosimo Boga, da združili enkrat bi se prav vsi; skupno spet se veselili gori tam nad zvezdami!

Zalujoči ostali:

MARY STRUMBEL, soproga
in OTROCI

Cleveland, Ohio, 23. sept. 1960.

V blag spomin

OB OSMI OBLETNICI SMRTI
NAŠEGA DRAGEGA SOPROGA
IN OČETA

JOHN TONI

ki je umrl 25. septembra 1952. leta

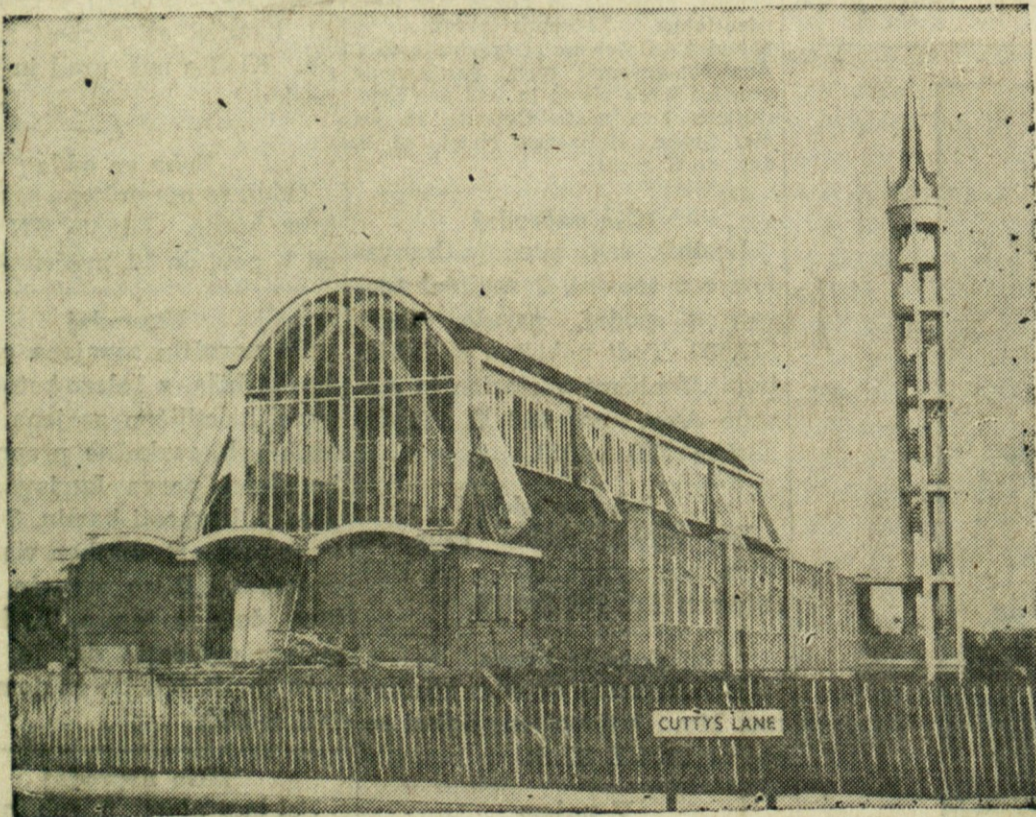
Osem let Te zemlja krije, truplo Tvoje v grobu spi, nam pa težko je pri srcu, ker Te več med nami ni!

Blag spomin na Te, dragi, bo živel v nas do konca dni. Pri Bogu Tvoja duša biva zdaj in prosí za nas milosti!

Zalujoči:

SOPROGA in OTROCI
SNAHA in ZET
VNUK in VNUKINJA

Cleveland, Ohio, 23. sept. 1960.

NA SIROKO ODPERTO — V Hertfordshire na Angleškem so zgradili novo cerkev, katere stene so večji del iz stekla. Tudi 106 čevljev visoki stolp je brez sten. Cerkevna zgradba ima dve nastropji. Spodaj so pisarne in drugi za faro potrebni prostori, cerkev pa zgoraj.

Skrivnost Marsovih satelitov

Dandanes se človeško oko večkrat ozira proti planetom, ki sestavljajo naš sončni sistem, ter išče še neznane tajne, ki jih zakrivajo ta nebesna telesa. Med temi je posebno planet Mars, naši zemlji najbližji sosed, ki vznemirja človeško radovednost že stoletja in stoletja. Na njem so namreč zvezdoslovci odkrili atmosfero ter znane kanale in s tem še bolj pomnožili ugibanja o obstoju življenja na rdečem planetu.

Ko je leta 1877 ameriški astronom Asaph Hall ugotovil s svojim še primitivnim teleskopom dve svetli točki v Marsovem območju, si prav gotovo ni mogel predstavljati, da bosta ti dve točki kdaj tako živo zanimali astronomski svet. To sta bila Marsova satelita ali luni, ki so ju imenovali Fobos in Deimos. Znanstveniki so ugotovili, da sta ta dva satelita zelo majh-

na, prava pritlikavca v primeri z našo Luno. Vsak izmed teh satelitov ima po nekaj kilometrov premera, tako n. pr. Fobos le 15 km.

Ker se pa Fobos in Deimos nekam čudno obnašata v primeri z drugimi nebesnimi telesi, je to privedlo v zadnjem času nekatere ruske znanstvenike s prof. Šoklovskim na čelu do drznih, skoro fantastičnih domnev. Ti znanstveniki namreč menijo, da so Marsovi sateliti umetni, to se pravi, da naj bi jih bila zgradila in vrgla v vesoljski prostor neka razumna bitja, morda pred milijoni in milijoni let. Ti sateliti, ki naj bi bili po mnenju teh učenjakov danes že nekako preraščeni z debelo skorjo kamenin in drugih meteoričnih odpadkov, naj bi še edini pričali o nekdanji slavi Marsovih prebivalcev.

Na kakšni podlagi pa so mogli postaviti to svojo "teorijo"? Vsekakor ne moremo odrekat tem dokazom resne znanstvene podlage. Seveda pa s tem še ni rečeno, da vse to že stooletno drži. Ruski astronomi so dognali, da sliči Marsovi sateliti v marsičem zemeljskim umetnim satelitom. Predvsem so zelo majhni (čeprav velikanskega obsega glede na naše satelite), vrtijo se v veliki bližini Marsa in opravijo svojo krožno pot v zelo kratkem času. Tako se v teku enega Marsovega dne (ki je skoro enak zemeljskemu), Fobos zavrti trikrat okrog svojega planeta, Deimos pa porabi malo več kakor en dan. Da razumemo pomen teh kratkih kroženj, moramo vedeti, da rabi naša Luna (satelit Zemlje) 28 dni za krožno pot okoli Zemlje. Poleg tega je znano, da se sateliti nikdar ne sučejo hitreje od svojih planetov, kot se izjemoma to dogaja Marsovim spremeljevalcem.

Še več. V teku zadnjih desetletij so dognali, da Fobos stalno pospešuje svojo hitrost, in se torej obnaša kakor naši umetni sateliti, ki stalno krčijo svoje krožne poti, čim bolj se približujejo atmosferi, in s tem hitreje krožijo. Seveda se n. pr. Fobos ne bo razkrojil v teku kakega meseca ali leta, temveč bo proces trajal še več milijonov let; tako počasi namreč se ožijo njegove krožne poti. Razen tega naj bi bil Fobos tudi votla krogla in ne zvezda oz. telo s svojo maso. Debelina te krogle naj bi ne presegala 20 cm; satelit naj bi bil tako kljub svoji precejšnji velikosti zelo lahek. Po mnenju zgoraj navedenih zvezdoslovcev je vse te lastnosti

težko pripisati delu same narave.

Nemogoče se je še zaenkrat izreči o tej novi in vsekakor zelo drzni hipotezi. Mislimo pa, da

nam bo zanesljiv odgovor dala že bližnja bodočnost, ko se bo človek sam lahko prepričal koliko je na tem resnice, ko bo poletel na Mars. K. G.

THEOPHIL SCHNURZ:

Priča

Pred sodiščem se pogosto pojavljajo ljudje, češ da takoj skočijo skozi okno v smrt, če ne bi bilo gotovo res to, kar oni trdijo. Pri tem pa vsekakor precejšnje sodnikovo zanimanje za življenjsko nevarno telovadbo. Zato je primernejše, da se sklicuje na priče. S pričami človek naredi vtis, čeprav ne vedno najboljše. Brez priče si pa izgubljen, kajti kot stranka nisi dolžan govoriti le čiste resnice. In tudi zato ker — vsaj po mnenju sodišča — človek nikdar ne stori prostovoljno tega, kar mu nalaga dolžnost. Zaradi tega uživajo priče veliko veljavo.

Nekaj povsem drugega pa je seveda, v resnici biti priča. Priča postaneš, recimo, ako gospa Hudojezičnica trdi, da si videl kako ji je gospa Kovač metala v obraz besedne žaljivke in kako se trše predmete. Pa čeprav v resnici sploh nisi bil priča, postaneš priča s tem, ko dobiš

vabilo. Na tiskanem formularju vabila razbereš temne grožnje za primer neupravičenega izostanka.

Človek tako v nedeljski obleki čaka ob določeni uri na sončnem hodniku, ki ga oživljajo sem in tja potujoči svežnji aktov in na steni viseči vozni red, ki že očitno postaja nervozen. Nato te pokličejo v sodno dvorano in ti napovejo vsaj enoletno težko ječo. Šele ko se je sodnik zbral in zadevo nekoliko omilil, namreč da se pri morebitnih olajševalnih okoliščinah utegne izmazati samo z navadnim zaporom, te pošljejo zopet ven s pripombo "... dokler ne boste znova pozvani".

To "pozivanje" izzove v človeku marsikaj in človek gre torej ven, ven iz dvorane. Stranišče bi bilo morda najvabljejši kraj, toda njega uporaba je dopustna samo službenim o-

sebam s službenim ključem.

Ko že sploh ne pričakuješ več, te končno res pozovejo. Kajti Pravica drži, kar obljubi. O ograji, h kateri stopiš ali pa te k njej porinejo, tega žal ni moč trditi: ona namreč sumljivo škripnje.

Marsikatera priča, bržkone gnana po želji, da izpove, kar ve, stopi pred ograjo. "Narobe, seveda," reče potem sodnik v svoji kraljevski vzvišenosti. Priči se pa to ne zdi prav nič samo po sebi umljivo, vsaj po njenem preplašenem pogledu sodeč. Zato se obotavlja o obrne. Šele ko priča z bedastim izrazom na licu nekaj časa nudi svoj zadnji del telesa sodni oblasti, izjavi sodnik v do neke mere običajni govorici, da naj priča stopi za ograjo.

Nesmrtna zabeležba osebnih podatkov, ki jih zahtevajo od priče, spravi te šele v tako zmešnjava, da more potem služiti sodišču pri ugotavljanju resnice. Če začne priča svojo povest pri Adamu, jo sodnik prekine. Če začne svoje pripovedovanje kjer drugje, se ji zgodi isto. Najbolje je, če se človek pusti enostavno izprašati. Temu nihče ne ugovarja, seveda če ne upoštevamo določil zakona o pravnem postopku. Tega nam pa ni treba, saj smo

vendar pred sodiščem. Pričo nato vprašajo same take reči, o katerih nič ne ve. To pa ji sodeč očitno (in slišno) zameri. Če pa potem hoče priča pomniti še nekaj, kar slučajno ve, pa poseže oni v talarju vmes, da, da, toda to ne spada k stvari in da naj vzame priča roko iz žepa.

Če se izkaže, da res ničesar ne veš, potem te odpustijo — razen če kak advokat ne podvzame smešnega poskusa, da iz te bedaste priče vendarle kaj izvleče. Če si pa povedal nekaj takega, kar naj bi bilo povedano, potem pa nastopi izpraševalna pravica ostalih pravnih udeležencev. Če ne daš odgovora, te opominjo, da je pričevanje dolžnost. In če odgovoriš, zagrmí sodišče: "Govorite tu sem!" Človeška narava je pač tako ustvarjena, da lahko brez težave posluša od strani in od-

govarja naprej. Vprašanja se ponavljajo tako dolgo, dokler se ne zapleteš v protislovje.

Nato dobiš pripadajočo pričevalnico. Predsednik sodišča ti reče, da se naj v ta namen zgledaš pri sodni hlagajni; sodni sluga pa ti ondi reče: "Morate priti jutri, onega ni več tu."

Greva staviti, da drugi dan ne boš prišel? Pravici si itak doslužil. Za to ti ne gre plačilo — sicer bi pa to bilo v vsakem primeru le izguba.

(Po "Simplissimus")

Plovna reka

Rosario leži 227 milj daleč od morja ob reki Parana, vendar priplovejo do njega tudi prenekatere oceanske ladje.

Reka Parana se izliva v morje v širokem ustju La Plata skupno z rekama Paragvaj in Urugvaj.

Joseph L. Fortuna

POGREBNI ZAVOD

5316 Fleet Ave.

MI 1-0046

Moderni pogrebni zavod

'Ambulanca na razpolago podnevi in ponoči

CENE NIZKE!

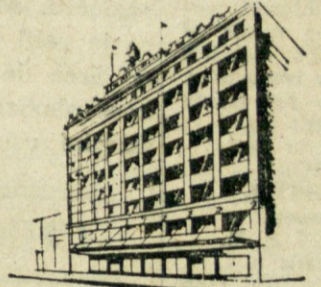
PO VAŠI ŽELJI!

the MAY company 61st ANNIVERSARY SALE

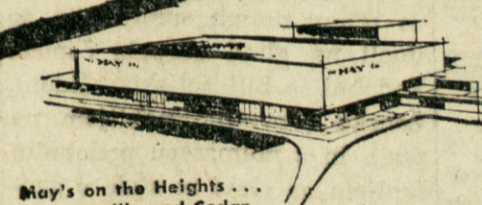
SE PRIČNE V PONEDELJEK
26. SEPTEMBRA

ob 9:30 dopoldne

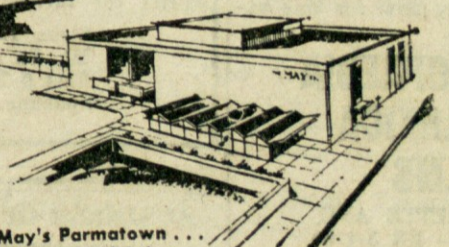
V MESTU ODPRTO V PONEDELJEK OD 9:30 DOP. do 9. ZV.
Na Heightsu in v Parmatownu — od 9:30 DOP. do 9:30 ZVEČER

Downtown ... Public Square

May's on the Heights ... Warrensville and Cedar

The New May's Parmatown ... Ridge and Ridgewood Drive

NAJNIŽJE CENE LETA

in poleg tega dobite ... Eagle znamke!

Stotine in stotine najboljših vrednosti v vsakem oddelku May 3 KOMPLETNIH TRGOVIN! ... Poslužite se ogromnih prihrankov pri vsemu kar potrebujete za vas ... za vašo družino ... za vaš dom!

VELIKA NAKUPOVALNA PRILOŽNOST LETA! Dogodek na katerega ste čakali ... za katerega ste hranili! Na to ogromno obletno razprodajo smo se pripravljali več mesecev ... nakupovali smo po najnižjih tržnih cenah ... in dali na stran vse to, kar boste vi, vaša družina in vaš dom potrebovali v bližajočih se zimskih dneh. Pridite zgodaj ... ali kasneje tekom dneva ... toda pridite večkrat in poslužite se nešteti denar prihranljivih priložnosti, ki jih ta dogodek nudi. Vsak oddelek, oboje KLETI in vsa NADSTROPJA ... naših treh kompletnih trgovin so pripravljena pomagati vam hraniti, kot še nikoli doslej!

Za
vaš
pomembni
dan!

Drage neveste!

Ena pomembnih priprav za najlepši dogodek življenja, je izbira poročnih vabil.

Oglasite se pri nas in oglejte si najnovejše, pravkar dospele vzorce vabil, naznanil, papirnatih prtičkov, kozarčnih postavkov, vžigalic, na katerih je natiskano Vaše in njegovo ime.

Ogled je popolnoma neobvezen!

AMERISKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave.

Cleveland 3, Ohio

HE 1-0628

JULES VERNE:

CARSKI SEL

(Mihael Strogov)

POVEST

Bodisi kakorkoli, tistega dne sta obedovala pri isti mizi Francoz, ki je bil vedno odkritosrčen, da celo, klepetav, ter Anglež, mrki molčavec. Pila sta steklenico pristnega Cliquot, ki je stal šest rubljev in je bil narejen iz brezovega soka v ondotni okolici.

Ko je Mihael Strogov slišal pogovor med Alcidom Jolivetom in Harryem Blountom, si je dejal:

"Radovedna in nemolčeča moža bom še najbrže srečal na svoji poti. Zdi se mi pametno, da se jih kolikor mogoče izogibljam."

Malde Livonke ni bilo k obedu. Spala je v svoji izbici in Mihael Strogov je ni hotel zbuditi. Približal se je torej večer, ne da bi se bila prikazala na krovu "Kavkaza".

Vsled dolgotrajnega mraka se je ozračje blagodejno osvežilo in potniki so se oddahnili po težki dnevni vročini. Četudi je bilo že pozno, vendar skoraj nihče ni mislil na to, da bi šel v dvorano ali svojo kabino. Potniki so se večinoma iztegnili po klopih in slastno vdihavali vetrič, ki je vlekel čez hitri parnik. Nebo se je ob tem letnem času in v tej širini med večerom in jutrom le malo potemnilo. Krmarju torej ni bilo težko, voditi parnik med mnogimi

ladjami, ki so plule po Volgi navzgor in navzdol.

Med enajsto uro in eno pa se je vendar skoraj popolnoma stemnilo, ker je bil vprav mlaj. Skoraj vsi potniki na krovu so spali in tišino so motile samo lopate koles, ki so udarjale ob vodo v rednih presledkih.

Neki nemir Mihaelu Strogovu ni dal zaspiti. Hodil je gori in doli po zadnjem delu krova. Enkrat pa je šel slučajno dalje in prišel v oddelek, ki je bil oddolčen potnikom drugega in tretjega razreda.

Tu so spali ljudje ne samo na klopih, ampak tudi na zabojih prtljage in celo po tleh. Samo mornarji, ki so bili na straži, so stali na prednjem delu parnika. Žarki zelene in rdeče svetiljke, ki sta goreli na desni oziroma levi strani parnika, so nekoliko razsvetljevali njegove stene.

Človeku je bilo treba paziti, da ni stopil na speče potnike, ki so ležali raztreseno sem in tja. Bili so večinoma mušiki, ki so bili vajeni trdega ležišča, kakršna so bila tla na krovu. Vendar pa bi bil brez dvoma slabo naletel nerodnej, ki bi jih bil zbudil s svojimi čevlji.

Mihael Strogov je torej pazil, da ni ob koga zadel. Tako je stopal proti koncu parnika in ni imel drugega namena, kakor da si prežene spanec z nekoliko daljšim sprehodom.

Prišel je na sprednji del parnika in je stopil že na lestvo, ki je držala na vzvišen konec krova. Tedaj je zaslišal blizu sebe pogovor. Ustavil se je. Zdelo se mu je, da glas prihaja od skupine potnikov, ki so bili zaviti v ogrinjala in ponjave in ki jih radi teme ni bilo mogoče razločiti. Med črnim dimom, ki se je valil iz dimnika, pa se je od časa do časa zasvetil rdečkast plamen in tedaj so se po skupini usule svetle iskre, ka-

kor bi bili v trenutku zažareli tisoči kovinskih drobcev.

Mihael strogov je že hotel iti dalje, ko je zaslišal bolj razločno nekatere besede v čudnem narečju, ki ga je bil že enkrat slišal prejšnjo noč na nižnjemgorodskem sejmišču.

Nehote mu je prišlo na misel, da bi poslušal. Ker je stal v senci vzvišenega konca, ga ni mogel nihče videti.

Prve besede, ki jih je še slišal, vsaj zanj niso bile važne, toda iz njih je natančno spoznal žensko in moža, ki ju je slišal v Nižnjem Novgorodu. Podvojil je svojo pozornost. Saj je bilo mogoče, da sta bila cigana, ki sta bila z drugimi sorojaki vred izgnana, na krovu "Kavkaza".

In prav je bilo, da je poslušal. Zakaj popolnoma razločno je slišal sledeči pogovor v tatarskem jeziku:

"Pravijo, da je carski sel od-potoval iz Moskve v Irkutsk."

"Pravijo, Sangara, toda ta sel bo prišel prepozno ali pa sploh ne bo prišel."

Mihael Strogov se je nehote stresel pri tem odgovoru, ki se ga je tikal tako naravnost. Skušal je dognati, ali sta mož in ženska, ki sta se razgovarjala, res tista, ki ju je slišal v Nižnjem Novgorodu, toda vsled prevelike teme se mu to ni posrečilo.

Kmalu nato se je vrnil na zadnji del parnika. Ne da bi ga bil kdo opazil, se je usedel in glavo podprl z rokami. Človek bi bil mislil, da spi.

Pa ni spal ni hotel spati. Nekako tesno mu je bilo pri srcu, ko je mislil na to, kar je slišal.

"Kdo neki ve, da sem odpotoval, in komu je do tega, da ve za to?"

Osmo poglavje

Po Kami navzgor

Drugi dan ob 6. uri 40 minut zjutraj je "Kavkaz" priplul v kazansko пристanišče, ki je od mesta oddaljeno sedem vrst (7.5 km).

Kazan stoji ob izlivu Kazanke v Volgo in je glavno mesto pokrajine. Ponaša se z vseučiliščem in stolico grškega nadškofa. V pokrajini prebivajo Čeremisi, Mordovinci, Čuvaši, Volžaki, Vigulichi in Tataři. Zадnje plemje je azijski značaj najbolj ohranilo.

Četudi je bilo mesto precej oddaljeno od pristanišča, se je vendar velika množica radovednih ljudi gnetla po obrežju. Pokrajinski namestnik je bil namreč izdal enako naredbo kakor njegov tovariš v Nižnjem Novgorodu. Videti so bili Tataři v kaftanih s kratkimi rokavi in v koničastih kučmah s širokimi kraji, ki so spominjali na običajno pokrivalo glumačev. Drugi so bili v dolgih suknjah in so imeli na glavi okrogle čepice: Podobni so bili poljskim Židom. Ženske so svetlim nakitjem na prsih in s polmesecu podobnim šapljem na glavi so stale v gručah in se pogovarjale.

Nekaj policijskih častnikov in kozakov s sulico v roki se je pomešalo med množico. Vzdrževali so red in napravljali prostor potnikom, ki so izstopili ali pa se hoteli vkrcati na "Kavkaz." Oboje so preiskovali kar najbolj natančno. Potniki so bili deloma Azijci, ki so bili vsled naredbe izgnani, deloma pa mušiki, ki so se ustavili v Kazanu.

Mihael Strogov je brezbržno opazoval to vrvenje, ki je običajno v vsakem pristanišču. "Kavkaz" se je moral v Kazanu ustavit eno uro, da se preskrbi s potrebnim kurivom.

Mihael Strogov niti mislil ni na to, da bi stopil na suho. Malde Livonke, ki je še vedno ni bilo na krov, bi nikakor ne bil hotel same pustiti na parniku. Oba časnika sta vstala ob

zori. Stopila sta na breg in se vsak zase pomešala med množico. Mihael Strogov je opazil, da je Harry Blount v beležnico risal očrtke in zapisoval opazke. Alcide Jolivet pa, zanašajoč se na svoj dober spomin, je švigal med ljudmi in se z njimi razgovarjal.

Ob vsej vzhodni ruski meji se je raznesla vest, da sta se vstajata in vpad zelo nevarno razširila. Zveza med Sibirijo in carstvom je bila že izredno težka. Mihael Strogov je to zvedel od novih potnikov, ki so se vkrcali, ne da bi zapustil parnik.

Ta novica ga je v resnici vznemirila, obenem pa v njem vzbudila tudi silno željo, da bi bil že skoraj onstran uralskega pogorja. Važnost dogodkov je namreč hotel presoditi sam, da se more pripraviti za vse slučaje. Hotel je že vprašati nekega Kazanca za bolj natančna pojasnila, ko je svojo pozornost hipoma obrnil drugam.

Med potniki, ki so se odpravljali s "Kavkaza," je spoznal tolpo ciganov, ki so bili prejšnji večer še na nižnjemgorodskem sejmišču. Na krovu parnika sta bila starj cigan in ženska, ki ga je imela za vohuna.

Z njima in brez dyoma pod njunim vodstvom je bila dvajseto-cigana petnajst do dvajset let starih plesavk in pevk, ki so jim oguljene cape le deloma pokrivala z bleščico nalepljena komedijantska krila.

Ta krila, ki so se lasketala v prvih solčnih žarkih, so Mihaela Strogova spomnila na čuden pojav, ki ga je opazoval ponoči. Bila je ista ciganska obleka, ki se je zalesketala v temi, kadar je iz parnikovega dimnika puhnil plamen.

"Jasno je," si je dejal, "da je ta ciganska tolpa podnevi ostala pod krovom, ponoči pa je prišla na sprednji del parnika. Ali je bilo ciganom do tega, da se kolikor mogoče malo pokažejo? To vendar ni njihova navada!"

Mihael Strogov ni več dvomil, da so besede, ki so merile naravnost nanj, prišle iz temne tolpe, ki se je zdaj pa zdaj zalesketala v temi, in da sta jih govorila stari cigan in ženska, ki jo je po mongolsko imenoval Sangaro.

Nehote je stopil k izhodu parnika v trenutku, ko je ciganska tolpa odhajala z namenom, da se nič več ne vrne.

Tam je stal stari cigan tako

pohlevno, da ni bil nič podobno po naravi nesramnim ciganom. Videlo se je, da se je pogledom drugih rajši izogibal, kakor pa da bi jih obračal nase. Ponošen in od solca opaljen klobuk si je potegnil globoko čez razoran obraz. Ukrivljen

hrbet mu je pokrival star plašč, ki ga je vkljub vročini tesno zapenjal. Težko je bilo presoditi, kakšna postava se skriva pod to revno obleko.

(Dalje prihodnjič)

Oglašajte v "Amer. Domovini"

Mm-m-more

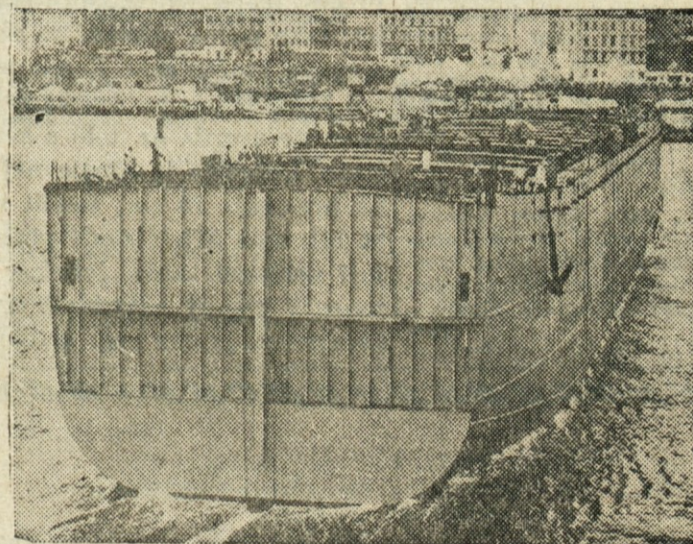
vroče vode z

AUI-40 PLINSKIM vodnim grelcem

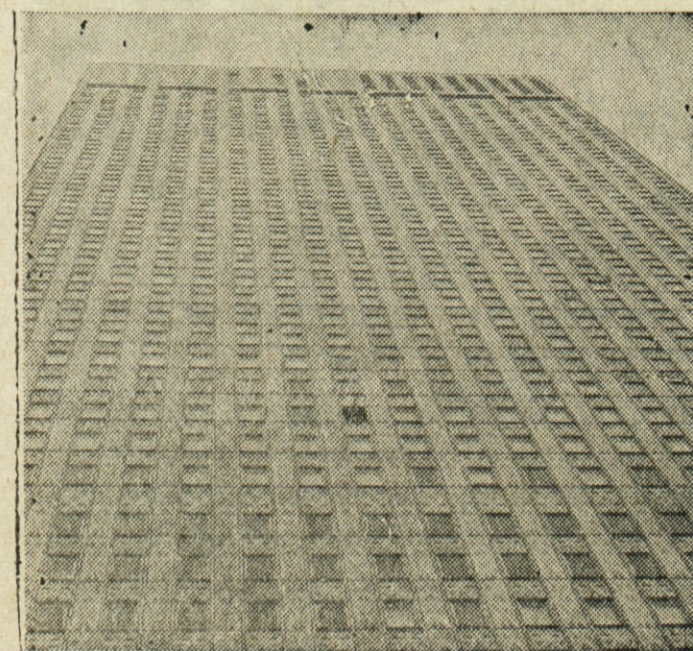
Najhitrejša segrevanje vode! Edino plin segreva dovolj vodo dovolj hitro, da si lahko privoščite prho za prho, kopel za kopeljo, pranje za pranjem — ne da bi bili v skrbeh, da bo voda kar naenkrat hladna. Vendar segreva plin vodo za 1/4 ce. neje od drugih avtomatičnih goriv. Oglejte si AUI-40 PLINSKE vodne grelce sedaj.

THE EAST OHIO GAS COMPANY

SAMO POLOVICA — V Hamburgu na Nemškem so nedavno spustili v morje tole malo nenavadno ladjo brez krna. Ladjo bodo prepeljali preko Atlantika in jo zvarili s petrolejsko ladjo Chivawa v ladjo za prevoz rude.

UBITO OKNO? — V vsem nebotičniku v New Yorku je odprto eno samo okno. Stavba ima klimatsko napravo, ki skrbi za zračenje in primerno toploto, zato so okna vedno zaprta.

CHICAGO, ILL.

HELP WANTED — FEMALE

REGISTERED NURSES
Licensed Practical Nurses
IMMEDIATE OPENINGS
ALL SHIFTS OPEN

Good salaries plus differential for evenings and nights. Liberal personnel policies. Nearby rooms or apartments available. Why not live and work in a friendly community. Excellent opportunities for steady year-round employment.

Wire, Write, Apply or Call
ADMINISTRATOR
ST. MARY'S HOSPITAL
Winstead, Minnesota
or Call 3814 before 7 P. M.
for further details

(186)

Executive Secretary

Permanent position for fully qualified applicant. You will work for (1) man in an interesting stimulating position. Your requirements are: Knowledge of shorthand, dictaphone, IBM electric typewriter, etc. 37 1/2 hour, 5 day week. Air-conditioned modern and pleasant office. Why not phone, or apply now for this excellent opportunity.

ENCYCLOPAEDIA BRITANNICA FILMS

1150 WILMETTE AVE.
AL 1-8700 — BR 3-4400
WILMETTE, ILLINOIS
Mention Newspaper

(184)

GIRL - FRIDAY alert. For diversified permanent position. If you are competent and have knowledge of shorthand, IBM electric typewriter, dictaphone, etc. — Why not apply now and inquire about this opening that is available in our sales promotion dept. — Air-conditioned office. Pleasant co-workers, 5 day week, 37 1/2 hours. Apply Britannica Films, AL 1-8700; BR 3-4400 — 1150 Wilmette Ave., Wilmette, Ill. Mention Newspaper.

(184)

STIGMATINE FATHERS AND BROTHERS

THINK: Not just your own future — but the FUTURE of other souls might depend on what you do NOW;

SERVE: Christ's crusade for souls as a STIGMATINE Priest or Brother — dedicated to the Five Wounds of our Lord.

GET complete information about Stigmatine activities • Apostolate of youth • Retreats Parishes • Teaching • Voluntary foreign missions.

Write for literature to Dept. H. C.

CONTACT: Rev. Robert Keniston, C.P.S.
Stigmatine Fathers
302 Maple Street
Springfield, Mass.

(186)

CHICAGO, ILL.

SISTERS OF CHARITY
OF PROVIDENCE

offer to young women a life dedicated to God's service in classrooms, hospitals, homes for the aging, orphanages, nurseries, homes of the poor. Peace and happiness are to be found in this apostolate.

Write for further information to:

Sister Lawrence
Mt. St. Joseph
East 9 Ninth Avenue
Spokane 3, Washington
(187)

BUSINESS OPPORTUNITY

ROOMING HOUSE — 30 units, 2 sleeping rooms. Clean and well kept. Near everything. By owner \$12,800. Terms. 5 year lease. 3 1/2 room apt. for owner. AR 1-4810 evenings.

(185)

REAL ESTATE FOR SALE

LA GRANGE Country Club area — 3 bedroom, red brick Colonial, 1 1/2 baths, paneled recreation room, screened porch, fireplace, disposal, dishwasher, double garage. Carpeting and drapery included. \$37,500. FL 2-9396.

(185)

PRIDITE in POSLUŠAJTE

senatorja

JOHN F. KENNEDY

demokratskega kandidata za predsednika

Cuyahoga County Democratic Steer Roast
v nedeljo, 25. septembra ob 2. uri popoldne

Euclid Beach Park

—VSTOPNINA PROSTA—

Zabava za vso družino

VOŽNJE-MUZIKA-NAGRADE

REGISTRIRAJTE SE ZA VOLITVE

Zadnji dan za registracijo 28. september pri
Board of Elections, 623 St. Clair Ave. N.E.

Cuyahoga County Democratic Executive Committee
Ray T. Miller, Chairman

GET YOUR TICKETS NOW

Arena Box Office,
3700 Euclid
Mail Orders Accepted
Please Enclose Self-
Addressed, Stamped
Envelope for Prompt
Return of Tickets.

MON. thru THURS.

8:00 P.M.

FRI. EVE. 8:30 P.M.

SAT. EVE. 8:45 P.M.

SAT. & SUN. MATS.

1:30 & 5:00 P.M.

PRICES: (Incl. Tax)

\$4.00 (Boxes & Loges)

\$3.00 (Box—first 12 Rows)

\$2.50 (Box—last 12 Rows)

\$2.00 (Corner Sections)

Children under 12 1/2 Price

MON. thru THURS. 8:30 P.M.

Sat. Mat. Sept. 24th ONLY

1:30 & 5:00 P.M.

JOHN H. HARRIS presents

THE Fabulous

ICE CAPADES

CLEVELAND ARENA

SEPT. 23

—OCT. 9

10 GREAT SHOWS IN ONE

NOVA TRGOVINA

Naznanjam, da sem odprl novo trgovino z MESOM na

821 East 222. cesti — Euclid

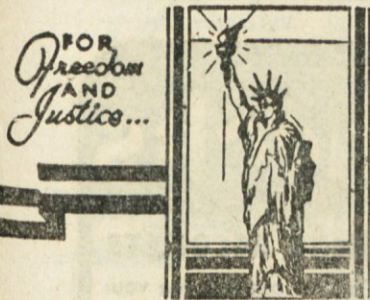
Pri nas vedno dobite sveže meso vseh vrst prvovrzdne kvalitete, sveže in prekajene mesne izdelke kot: šunko, klobase ter razne vrste klobas za južino (lunch meat), zmrazjeno hrano, mlečne izdelke vseh vrst itd. . .

Naša postrežba je vedno hitra, zanesljiva in vljudna! Vsem stanovalcem te okolice, prijateljem in znancem se priporoča:

FRED JAZBEC, JR., lastnik

821 EAST 222 ST.

AN 1-2955

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

TOM FIELD, popular WEWS-TV newscaster, tells a Kiwanis Club of the work that goes into producing his daily news program. Field is one of a group of speakers available free of charge to local clubs through the East Ohio Gas Company's Speakers Bureau.

SPORTS

Yanks Want Piersall:

While the New York Yankees were in Cleveland it was learned that they had put in a waiver claim for Jimmy Piersall. The St. Louis Cardinals also expressed a desire for the Cleveland outfielder. Claiming Jimmy was one thing, and landing him for \$20,000 was another.

The Cardinal claim may lead to negotiations which will land Piersall in the National League during the November-December inter-league trading period.

Switches Country for Grid Career:

Under the strict quota rules of the Canadian Football League no club may grab more than 2 U.S. players. This puts a premium on U. S. trained footballers who can qualify as Canadians. Usually they are players whose fathers were born in Canada, and who are therefore eligible for quick Canadian citizenship.

One such fellow was former Pittsburgh Linebacker Dick Young, son of a onetime Nova Scotian. Young tried out for the new Boston Patriots, but went to Hamilton, Ont., when he heard they were looking for someone with his talents.

He made the team and Tiger-Cat President Jake Gaudar set the wheels of citizenship in motion. Dick Young played in two games, both of which Hamilton lost. A few weeks ago Young renounced his U. S. citizenship and became a Canadian citizen. A few days ago he was cut from the team. The young grinder is headed back home. In five years he may become a U. S. citizen again.

Orioles Lose Bid for Bauer:

Oriole Manager Paul Richards made an attractive offer for Hank Bauer, Kansas City's veteran outfielder, but the Athletics rejected it. Richards dangled two Triple-A pitchers and one major league hurler in front of K.C. General Manager Parke Carroll in an attempt to get Bauer for the closing weeks of the rugged drive for the pennant. The Birds could have made good use of Bauer during their ill-fated trip to Yankee Stadium.

Dallas to Face All NFL Clubs in First Year:

As a 13th entry in the National Football League, the new Dallas Cowboys will depart from the usual schedule of home-and-home games to play a round-robin, meeting all 12 rivals once each. The Cowboys will visit Washington, St. Louis, Green Bay, Chicago, New York and Detroit. They will play host to the Steelers with their Texas hero, Bobby Layne, the Eagles with Norm Van Brocklin, the Browns with Jimmy Brown, the Colts with Johnny Unitas, the Rams with Ollie Matson and the 49ers with Y. A. Tittle.

★ Silver Springs, Md. — When Arthur P. Brigham got a \$107 semi-annual water bill, he raised the roof. The water commission investigated; found Brigham himself had sent in the meter reading on which the bill was based. But he had read the gas meter by mistake. The commission sent him a revised bill — for \$28.

★ Tucson, Ariz. — A woman informed Dan G. Moore, city inspector, that she wanted to register a brand. What part of the cow did she want branded? he asked. "Oh, I don't own a cow," she said, "I want to use the brand on my stationery."

★ Montgomery, Ala. — Ernest Brooks explained to the judge, "I was looking for a parking place," after being hauled in for side-swiping 24 cars in a 30-block area.

★ Temperance, Mich. — Citizens will vote in November on allowing the sale of hard liquor by the glass.

★ Brooklyn, N. Y. — Sam Maiorana, hailed into court on a charge of disorderly conduct for the "vile and abusive language" of his 40-year-old parrot, was released for future trial after the bird, called upon for a demonstration kept its beak shut for two solid hours.

Death Notices

Dolsak, Frank — Father of Frank Jr., Josephine Perusek, John, Edward, Theresa Clements, brother of Angela Anzelc (Europe). Residence at 445 E. 200 St.

Gaus, Andrew — Husband of Anna (nee Laginja), father of Walter, Vera Grze, brother of Helen Raspor (Fla.), Mary Marincic, Johanna Vuckovic (Europe). Residence at 20571 Wilmore Ave.

Kletecki, Tom — Residence at 21451 Morris Ave.

Levstik, John — Father of Mary, William, Louise-Alice, brother of Louis (Europe). Residence at 322 E. 162 St.

Robar, Theresa — Wife of Simon, mother of Mathilda Maleckar, Frank. Residence at 14820 Pepper Ave.

Somrak, Joseph — Father of Edward, Florence (California), brother of Louis. Residence at 245 E. 150 St.

That's Why

"Why did you break off your engagement?"

"We were looking over a house when my prospective mother-in-law said it would be small for three people, so I gracefully retired?"

WEDDING BELLS

(Photo courtesy Kausek Studio)
Married September 17, 1960 in St. Vitus Church were Miss Milena Forte, daughter of Mr. and Mrs. Forte of Yugoslavia, and Mr. Cyril Ferkul, son of Mrs. John Ferkul of Biwabik, Minn. She was given in marriage by her uncle, Mr. Jacob Zupancic and the wedding ceremony was performed by Rev. Jost Martelanc. The reception was held at Baraga Home. They are now touring the East on their honeymoon and on their return will reside at 1193 E. 60 St.

Peasant Art Exhibit at Library

A colorful exhibit of Peasant Art, representing 24 European nationalities, has opened in the Cleveland Public Library Art Gallery, 325 Superior Ave., and will remain through December 2. The Gallery is open from 12 Noon to 9 p.m. on Mondays, from 12 Noon to 5 p.m. Tuesdays through Fridays, and is closed on Saturdays.

The exhibition features three full costumes — Czechoslovakian, Roumanian, and Croatian; a fine group of eight samplers, and a Dutch child's sled from the 17th century. Other pieces range from painted Easter eggs and carved woodenware to large hangings, bedspreads, and table covers. Costume and household accessories, weavings, cut paper designs, and dolls are also on display.

Peasant Art is largely the result of man's desire to add beauty and significance to utilitarian articles for his everyday life. Native materials and tools, regional beliefs and values influenced the local designs. The technical knowledge has been handed down from one generation to another. Although the fine craftsmanship evident here is declining in today's shrinking world, some countries have seen a revival of interest in it.

Books and magazines describing and explaining Peasant Art may be borrowed from the Fine Arts and Foreign Literature Departments of the Cleveland Public Library.

The Library Art Gallery is jointly sponsored by the Cleveland Museum of Art, and The Cleveland Public Library. Its exhibits are planned and arranged by the Extension Exhibition Department of the Cleveland Museum of Art.

Softball League

Kirtland Park—September 16, 1960
Grdina Funeral Home took the St. Clair Slow Pitch League Championship, going all the way through the playoffs, beating Mihic Cafes 5 to 1 in the final game of the series.

Caz Kromar pitched 4 hit ball and drove in 2 runs for Grdina's. Thanks a lot to the American Home for their kindness in publishing all of our write-up.

St. Clair Slow Pitch League.

Convention of Slovenian Women's Union of Ohio

The Ohio State Convention and Banquet of the Slovenian Women's Union of Ohio will be held on October 2, 1960 at the Slovenian Workmen's Home, 15333 Waterloo Rd.

At 10:30 a.m. Mass for all living and deceased members will be offered at St. Mary's Church on Holmes Ave. Breakfast will follow.

At 1:00 p.m.: The convention will be called to order.

At 5:00 p.m.: The banquet will be served family style for only \$2.00 and all are invited. A short program will be held with talent composed of members only.

Crowning of the Ohio State Queen will follow with the 1959 Queen Amelia Legat of Branch No. 14 placing the crown on the new Queen of 1960. After this many lovely gifts will be given away.

The honor guest will be National Secretary Albina Nevak of Chicago, Ill. The climax of the day will be dancing to the peppy tunes of John Grabner's orchestra. The delicious dinner and entertainment can all be had for only \$2.00 and there are still a few tickets available for anyone interested. Please contact Antonia Tanko, 6313 St. Clair Ave., EX 1-1938.

Gray Ladies Meeting at Red Cross

About 150 Gray Ladies from Greater Cleveland are expected to attend the FIRST annual Gray Lady Assembly at Red Cross Headquarters, 1227 Prospect Ave., September 28th and October 7th. Purpose of the assembly is to give each Gray Lady a better understanding of what the total Gray Lady job is, in local mental and Veterans Administration Hospitals.

Top medical and hospital personnel will speak on various phases of hospital work and how Gray Ladies aid professional staff in patient rehabilitation. Among the speakers will be: Dr. E. H. Crawford, Administrator of Fairhill Psychiatric Hospital, talking on "Current Treatment in our Mental Hospitals"; Dr. Roger Hemphill, Chief of Medicine at Broadview Heights V. A. Hospital, "Tuberculosis Treatment Today"; and Dr. Paul Hanson, Director of Professional Services at Crile V. A. Hospital, "The Role of the Gray Lady in the V. A. Hospital."

Gray Lady chairman for Red Cross is Mrs. John D. Baldwin, Jr. She said Gray Lady volunteers fill assignments at Cleveland State, Hawthornden State, and Cleveland Psychiatric Institute and Hospital, also Crile and Broadview Heights V. A. Hospitals. Gray Ladies also work on Bloodmobiles and at the Downtown Red Cross Blood Center.

Gray Ladies coming to the assembly are asked to bring along a potential Gray Lady volunteer, said Mrs. Baldwin. She estimates that 150 Gray Ladies can be placed immediately in hospitals and the Blood Program. Many Gray Ladies, she said, are training as Blood Program Aides and will assist nurses in the donor belt line.

Registration for both assemblies will be at 9:45 a.m. Program will begin at 10 a.m., concluding at 3:15 p.m. with an hour for lunch.

Full details on the assembly and on volunteer Gray Lady openings can be obtained by phoning Red Cross Volunteer Recruitment, SU 1-1800, or the area office, Heights, SK 2-4060, or West Shore, AC 1-1090.

BUY SAVINGS BONDS!

How to "Catch Up" with the Soviets

We've all read prophecies to the effect that the Soviet Union is swiftly overtaking us in production, and that we're in danger of becoming a second-rate power.

An antidote to that has been provided by Bryce N. Harlow, deputy assistant to President Eisenhower, in a talk made before the Southwest Electric Conference.

The magazine Electric Light and Power summarized his statements thusly: "In order to enjoy the glories of the present Soviet system, he said we would have to abandon three fifths of our steel capacity, two thirds of our petroleum capacity, 95 per cent of our electric motor output, destroy two of every three of our hydro-electric plants, and get along on a tenth of our present volume of natural gas. We would have to rip up 14 of every 15 miles of our paved highways and two of every three miles of our mainline railway tracks. We'd sink eight of every nine ocean-going ships, scrap 19 of every 20 cars and trucks, and shrink our civilian air fleet to a shadow of its present size. We would cut our standard by three fourths, destroy 40 million TV sets, nine of every ten telephones, and seven of every ten houses; and then we would have to put about 60 million of our people back on the farm . . . In answer to the claims that the Russians are leap-frogging us in electric power facilities, Mr. Harlow declared that if they are to catch up with us by 1980, they must, in the next 20 years, build the equivalent of a brand new Hoover Dam every 21 days . . ."

Mr. Harlow also dealt with the military picture. We are, according to him, well ahead of the Soviet in various important weapons and other assets — including bombers, nuclear submarines, aircraft carriers, and allies and foreign bases.

No one with good sense underestimates Soviet power, existing or potential. But it's equally senseless to under-rate our own achievements and strength.

Catholic War Veterans St. Vitus Post 1655

FOR GOD FOR COUNTRY FOR HOME

At our last monthly meeting the following officers were elected to serve the coming year.

Commander — E. J. Turk
1st Vice Commander — Edward Ljubi
2nd Vice Commander — Joe Okorn
3rd Vice Commander — Don Hlabse
Adjutant — Stan Martincic
Treasurer — Lou Stromsky
Judge Advocate — Al Lipold
Welfare Officer — Lou Tutin
Historian — M. Nousek
Officer of the Day — George Vavrek
Medical Officer — Dr. Anthony Speech

Trustee 1st Year — R. Brancel
Trustee 2nd Year — R. Hlabse
Trustee 3rd Year — J. Slapnik
Chaplain — Msgr. Louis Baznik
Liaison Officer — Ed Mishic

OCTOBER 1:
Ladies Auxiliary Card Party
At 8:00 p.m. in the Panel Room in St. Vitus School. Refreshments will be served. Door Gifts and Table Gifts. Donation \$1.00. Come one — Come all.

OCTOBER 19:
The veterans will take over St. Vitus Gym on October 19 and each Wednesday thereafter from 8:00 p.m. until 9:30 p.m. This is a swell opportunity for the members to sweat off a few pounds. For the "not so active" members we feel sure that a chess game can be arranged.

D. H.

St. Vitus Men's Bowling League

September 15, 1960

The way some of our men bowled, you would imagine it was near the end of the season instead of only the second night. The high's that were posted may hold up for the whole season, who knows for sure? Kopic's Lounge went on a spree and hit two games over 1000 — to be specific 1014-1022 for a great 2933 series. Mezie Insurance had a 992 game in their 2935 series. Among the individuals 5 series of over 600 were rolled. Best by far was Stan Merhar with a terrific 247-224-653. Ed Grum was right behind with 244-216-636, then Ed Budic 222-202-623. F. Praznik 215-207-200-622, and D. Albert 207-214-608. Strangy had a 236 game and Stan Telban 224.

Let's a luck fellows — you've got 30 more weeks to better the top scores!

Mezie Insurance ripped thru Norwood Men's Shop for a clean sweep. Three of the Insurance carried: Ed Grum 636, F. Praznik 622 and D. Albert 608.

Mezie Insurance 892 902 941 2935
Nor. Men's Shop 845 830 843 2518

KSKJ No. 25 eked out a 2-1 vic-

tory over Hecker Tavern. Tony Polk 204-567 paced the winners.
KSKJ No. 25 803 880 904 2587
Hecker Tavern 819 852 896 2567

CWV Launchers posted a two game win over Cimperman Market. Jimmy Slapnik topped the victors with 209-543.

CWV Launchers 888 797 866 2551
Cimperman Mkt. 881 890 851 2622

Brodnick Bros. Furniture and Appliances nipped the new COF Baraga Court team in two games. Tony Babic 201-557 stood out for the winners.

Brodnick Bros. 807 693 819 2319
COF Baraga Court 767 791 777 2334

Kepic's Lounge routed Charles Slapnik Florists in all three tilts. Stan Merhar, anchor man, led the bartenders to victory.

Kepic's Lounge 897 1014 1022 2933
C. Slapnik Flor. 747 975 760 2482

CWV Wildcats dumped the CWV Goldbricks in two games. P. Vavrek 519, L. Tolar and A. Lipold each 513 won scoring honors for the Cats.

CWV Wildcats 819 895 850 2564
CWV Goldbricks 849 783 760 2392

Standings Sept. 15, 1960

	W.	L.
Mezie Insurance	5	1
Hecker Tavern	4	2
K. S. K. J. No. 25	4	2
Cimperman Market	3	3
C. O. F. Baraga Ct. 1317	3	3
C. W. V. Wildcats	3	3
Brodnick Bros.	3	3
C. W. V. Launchers	3	3
Kepic's Lounge	3	3
Charles Slapnik Florists	2	4
CWV Goldbricks	2	4
Norwood Men's Shop	1	5

Schedule Sept. 29, 1960

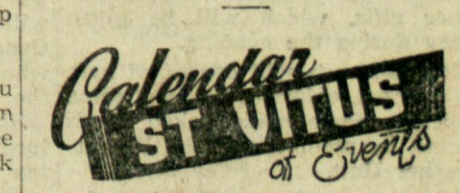
Alleys:
1-2 — C.O.F. Baraga vs. Kepic's.
3-4 — Brodnick Bros. vs. Cimperman's Market.
5-6 — Chas. Slapnik Florists vs. CWV Wildcats.
7-8 — CWV Goldbricks vs. Norwood Men's Shop.
9-10 — CWV Launchers vs. KSKJ No. 25.
11-12 — Hecker Tavern vs. Mezie's Insurance.

Team Series	
Kepic's Lounge	2933
Mezie's Insurance	2835
Cimperman Market	2622
Hecker Tavern	2607

Team Single	
Kepic Lounge Bar	1022
Mezie Insurance	992
Charles Slapnik Florist	975
C. W. V. Wildcats	935

Individual Series	
S. Merhar	653
E. Grum	636
E. Budic	623
F. Praznik	622

Individual High	
S. Merhar	247
E. Grum	244
W. Stangy	236
E. Solomon	224

Saturday, Oct. 15 — Second Annual Masquerade Ball, by Baraga Court No. 1317 Catholic Order of Foresters, in the new Auditorium.

Reporting from
WashingtonFRANCES P. BOLTON • Congressman, 22nd District, Ohio
410 WOOD OFFICE BUILDING, WASHINGTON 25, D. C.

THE EXPANSION OF OUR NATION'S EDUCATIONAL SYSTEM. During the past 7½ years of the Eisenhower Administration our Nation's educational system has a record of achievement that we can all be proud of. In spite of a tremendous population growth, the school shortages have been substantially overcome. At the same time public school instructional staffs have been increased and teachers' salaries have been improved considerably.

In the last 7½ years, for example, 461,000 public school classrooms have been built—an average of 65,800 a year. Public school instructional staffs have been increased by 225,843 persons at the same time. But more than this, the pupil-teacher ratio in our public schools has been considerably reduced. This means that the size of the classes is getting smaller and that students are getting better, more personal supervision. Here are actual figures: In 1953-54, the pupil-teacher ratio was almost 28 pupils per teacher. Today, the ratio has been reduced to approximately 25 pupils per teacher. In 1953-54, the average yearly salary of a teacher was \$3,825. Today it is \$5,160.

To achieve these results, Federal expenditures in the field of education have been increased 39 percent above the 1953 level. But this is not all that this Administration has done to improve America's educational system. In 1955, President Eisenhower called the first White House Conference on Education in America's history. The object of this Conference was to alert America to its educational needs and to encourage local citizen activity to meet them. This conference was so successful that there undoubtedly will be many more such sessions in the future. In another area, vocational education also has been advanced by the present Administration. Appropriations in this field almost doubled between 1953 and 1960.

In this atomic age, one of the most important subjects in a

school's curriculum is science. More and better science teachers obviously were needed without delay. To meet this need, the President backed the National Defense Education Act, which was enacted to provide funds to train and hire teachers and other personnel in science, mathematics and languages. In addition, more than 177,000 student loans have been made in two years under terms of this legislation. Scientific education has also been spurred by National Science Foundation, National Institutes of Health and Atomic Energy Commission fellowships.

This is a very brief picture of some of the results and accomplishments in these nearly eight years of effort on the part of this Administration to bring our educational opportunities more in line with our needs. It should give you a sense of pride in what has actually been done. It shows attention rather than neglect, a modernization of a system that was antiquated and creaking with age. Certainly our recent space achievements show no falling off in our scientific know-how.

U. S. MERCHANT MARINE ACADEMY

To clarify confusion concerning appointments to the U. S. Merchant Marine Academy, Members of Congress are entitled to nominate ten young men to compete with other young men within the state for appointment. This academy is in no way related to the Air Force, U. S. Military or Naval Academies. Young men must be not less than 17 and not more than 22 years of age on July 1 of the year they are to be admitted. After being nominated to the academy the nominees will be required to meet the academic and physical requirements through examinations by academy authorities. Young men in the 22nd District who are interested in qualifying for admission to the Merchant Marine Academy at Kings Point, New York, in July 1961, should write to me stating their name, address, and date of birth.

"Ohio's greatest orator for two generations" is the way historian Henry Howe described General William H. Gibson whose monument stands beside the court house at Tiffin.

At the start of the Civil War, in 1861, the 49th Ohio Volunteer Infantry regiment was organized at Camp Noble in Tiffin and Gibson became its Colonel. The regiment was equipped at Camp Dennison near Cincinnati and it became part of the Army of the Ohio to serve in Kentucky, Tennessee and Mississippi. In 1863, the 49th was in the Army of the Cumberland and it went with General Sherman on the Atlanta campaign.

General Gibson returned to Tiffin to his law practice after the War and was in great demand as a speaker on civic and patriotic occasions throughout this State.

During his lifetime, General Gibson participated in twelve presidential campaigns as a campaign speaker. In the Lincoln campaign, Harriet Beecher Stowe, Ohio author of "Uncle Tom's Cabin," heard General Gibson speak and she had this to say: "I have heard many of the renowned orators of Europe and our country but I have never sat for two and one half hours

General William H. Gibson

under such wonderful eloquence as that of General William H. Gibson of Ohio."

The Bells of
St. Mary's

St. Mary's (Collinwood) Parent Teacher Unit extends an invitation to the public to attend its Annual Benefit Card Party, which will be held on Saturday, October 1st, at 7:30 p.m. in the school auditorium at E. 156th St. and Holmes Ave.

Chairman Mrs. James Major and Co-Chairman Mrs. Edward Pavsek have been hard at work lining up some really fine door, table and other gifts, which will be given away during the evening.

Refreshments will consist of ham sandwiches, coffee or tea, and some delicious home made baked goods served by members of the Parent-Teacher Unit.

Tickets may be purchased at the door or in advance by contacting either Mrs. Major at KE 1-4502 or Mrs. Pavsek at KE 1-0476.

Mrs. John Trepal, Cor. Sec'y, PO 1-0065.

Violinist Back As Guest
Ass't Concertmaster

Violinist Jacob Krachmalnick, assistant concertmaster of The Cleveland Orchestra for five years from 1946 to 1951, will return to his former post during the first month of the 43rd season, which opens October 6-8 at Severance Hall. Joining the Orchestra in four programs, he will temporarily replace Assistant Concertmaster Arnold Steinhardt, who is completing a tour of duty in the U. S. Army.

Since Mr. Krachmalnick's departure from The Cleveland Orchestra ten years ago, he has served as concertmaster of the Philadelphia Orchestra and of the Concertgebouw Orchestra of Amsterdam, Holland. He now devotes himself to solo engagements. This fall, the violinist will perform the Brahms

Concerto with the Boston Symphony Orchestra under Charles Munch. He was most recently heard as assisting artist at Severance Hall during the Orchestra's Fortieth Anniversary Season.

Mr. Krachmalnick's return to his old chair is a gesture of friendship toward Conductor George Szell and his former colleagues of The Cleveland Orchestra. This temporary appointment will keep the string complement of the Orchestra up to its usual number and strength.

Glasbena Matice's 20th
Anniversary

On Sunday, November 6th, at 3:30 p.m. the Glasbena Matice singing society will celebrate its 20th anniversary by staging the opera "La Traviata" under the direction of Anton Schubel. Therefore, we feel that it is fitting and proper to review briefly, the history of the group.

It was in the year 1940, that singing society, Independent Zarja, (which had presented musical programs for the past 10 years) was fortunate to procure the services of Anton Schubel, a member of the Metropolitan Opera Co. With his coming, the group took on new life and enthusiasm, acquiring a goodly number of new members and with this rebirth, decided to take on a new name, that of GLASBENA MATICA (Musical Queen-bee). Its plans were to present a concert in the spring and an opera in the fall. Because of his connections with the Metropolitan Opera Co., Mr. Schubel could not devote his full time to the group, so the society engaged the services of Mr. Ivan Zorman, Slovene poet and composer (now deceased) as co-director. Mr. Zorman to direct the concerts while Mr. Schubel the operas. This arrangement was in effect for three years in which time they presented: Oratorio Assumptio B. M. V. (Sattner) November 1940 — Gypsy Baron (Strauss) October and November 1941 — Barber of Seville (Rossini) October 1942 — Fledermaus (Strauss) November 1942. In 1943 Mr. Schubel, due to his ever mounting duties with the Met. Co., left Mr. Zorman in complete charge of directing Glasbena Matice. They presented concerts and in 1945 Gypsy Baron and in 1946 La Mascotte (Audran). This period proved to be a trying time for the organization, for with the second World War, many of the male members were called to the colors, so Mr. Zorman worked under a handicap, but nevertheless, managed to hold the group together and present excellent concerts.

In 1950, Mr. Schubel severed his connections with the Met. Opera Co. and became the sole director of the group and is to the present day. The program continued with annual concerts and the following operas and operettas:

Mam'zelle Nitouche (R. deHerve) April and May 1950—La Traviata (Verdi) November 1950, Jan. 1951, November 1952 — Opera Gems (excerpts from famous operas) November 1951 — Cavalleria Rusticana and Pagliacci in November 1953 — Mignon (Thomas) November 1954 — Marriage of Figaro (Mozart) May 1955 — Rigoletto (Verdi) November 1955, November 1956 — Mary Magdalene (Masse-net) March 1957, March 1958 — Carmen (Bizet) November 1957 — Sister Angelica (Puccini) March 1959 — Il Trovatore (Verdi) November 1959.

During its years of existence, Glasbena Matice has presented concerts in Chicago, Ill., Milwaukee, Wis. and Toledo, Ohio. It has appeared several times at the Folk Festival, in numerous civic programs, benefit performances and Nationality nights at the Public Music Hall, to mention but a few. It has made a recording and appeared several times on TV.

Glasbena Matice, although being an amateur group composed of local talent, always strives to present musical productions of high quality and is busy rehearsing for the fall presentation, La Traviata.

In conjunction with the celebration, the group is running a contest, in which you, the listening audience of past performances, can participate. Now as you have read the list of past operas, it must have brought back memories of your favorite one — which one? The contest rules are as follows: Write about the opera or operetta which in your estimation was the most outstanding and why you think so. Or you might write a good letter about an opera that you would like to have presented by the group.

The person who writes the best letter will be the winner of two reserved admission tickets for the November 6th performance of La Traviata. Address letters to PUBLICITY COMMITTEE, Glasbena Matice, 6411 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio. Deadline is October 20th.

Publicity Committee.

Ice Capades at Arena

What's new with ICE CAPADES opening today, September 23rd, at the Cleveland ARENA? You might think that a tricky question, but president-producer John H. Harris premiered his "I'm 21" edition of his frozen extravaganza at Madison Square Garden with all the flair and dexterity of an international master chef, and the feast turned

into a fast-revolving succession of eye-popping delights.

Ronnie Robertson and Cathy Machado, World's Champions, and better yet, the King and Queen of the flashing blades, blend their individual artistry with a glittering display of the pomp and pageantry of the classic opera in "Il Trovatore" and "La Traviata."

They win new honors with a most ambitious ice production yet, a rainbow-hued "Salute to Rodgers and Hammerstein" that dramatizes popular hits from "King and I," "Oklahoma," "South Pacific," and "Carousel."

The Olympic pair skating champions, Barbara Wagner and Bob Paul of Canada, made their professional debut even more exciting than their dramatic world victory at Squaw Valley, California last spring.

The numbers of the "Operama III," an original idea with ICE CAPADES, features Bobby Specht, the grand campaigner, in "Manon," and those breath-taking adagio dancers of the ice, Romayne and Steele, a truly remarkable pair, highlight a martial "Tannhauser."

The audience gets a taste of the rich settings to come when the show opens with "Scheherazade," a resplendent gilt, many-headed idol centering the backstage for the dancing slave girls and cute, blonde Sandy Culbertson, who takes a real big step towards stardom. Romayne and Steele, the very best, are featured in this number as well.

Many will choose the "Wizard of Oz" as one of the best novelty ice productions ever produced. This features the bad witches, the good witches, cowardly lions, scarecrows, tin-men, and a column of the cutest troops ever led by an innish commander.

They're decked out in fantastic huge rubberized heads befitting their roles. It's a real treat for the youngsters. Little Bill Henry, Jr. as the baby lion is a riot. And 17 year old, Lynn "Patsy" Finnegan, another champion, and a real comer, does a great job as "Dorothy," the lead of the well-known Frank Baum story.

Headlining the second half of the show is a compact "Salute to Rodgers and Hammerstein" costumed most beautifully, with lighted scenery, and with their wonderful music that has thrilled so many millions. Tunes from four of their great musical shows, "South Pacific," "Carousel," "King and I," and "Oklahoma," featuring all of the skating stars create the 'piece de resistance' of all the spectacular production numbers.

The show brings something new in its portrayal of the unique Phil-

ipino folk-dancing in "Bayanihan on Ice." This is an authentic presentation, and beautiful to behold.

Eric Waite as "The Clown Prince" presents a new interpretation of his "balmly ballerina" in "The Spring Dance." LaBrecque and Rochester in "Ice Ca-Babes," and the laugh provoking Bruises in two numbers add to the merriment of the show.

The Wayne Sisters from Chicago, a dainty precision pair, make their debut, while Bill Henry and his dad, the "old Smoothies," and Alan Konrad round out a big, big evening, or afternoon if you will at the Cleveland ARENA, September 23rd thru October 9th.

UNITED
STATES
SAVINGS
BONDS
NOW EARN

3 3/4%

INTEREST

Charles Slapnik
FLOWER SHOPFLOWERS FOR ALL OCCASIONS
6026 St. Clair Ave. EX 1-2134"DRY CLEANING THAT
SATISFIES"
ALSO DYEING - PRESSING
REPAIRINGAcme Dry Cleaning
& Dyeing Co.

672 E. 152 St. GL 1-5371

CleveChecks

SPECIAL BUDGET CHECKING ACCOUNTS

REGULAR CHECKING ACCOUNTS, TOO • USE THE ONE BEST FOR YOU!

The Cleveland Trust Company

70 CONVENIENT BANKING OFFICES
MEMBER FEDERAL DEPOSIT INSURANCE CORPORATION

Dignity....

Good Taste and a sympathetic understanding of your needs.

MARY A. SVETEK

Funeral Home

478 E. 152nd Street

KE 1-3177

Use Our Large Paved Parking Lot in Rear

Oxygen Equipped Ambulance Service Day and Night

OBLAK FURNITURE CO.

6612 ST. CLAIR AVE.

HE 1-2978

AIR-CONDITIONERS - RADIOS - TV

COMPLETE HOME FURNISHINGS

GREEN EAGLE STAMPS WITH EVERY PURCHASE

EASY MONTHLY PAYMENTS

Listen to our ads on

Anne Traven's Slovenian Radio Program

every Saturday at 7 p.m. on radio station WJMO-1490 kc.

A. GRDINA & SONS

FUNERAL DIRECTORS and FURNITURE DEALERS

1053 EAST 62nd ST.

HEnderson 1-2088

COLLINWOOD OFFICES:

17002-16 LAKE SHORE BLVD.

KEmore 1-6300

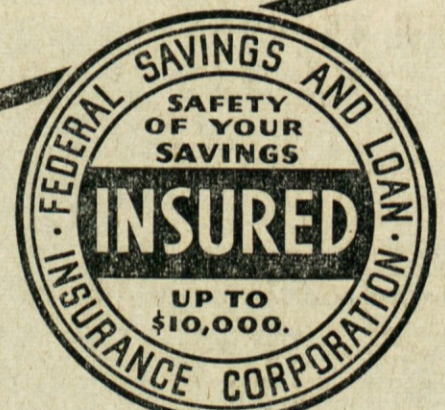
15301 WATERLOO ROAD

KEmore 1-1235

ALL SAVINGS
DEPOSITED THROUGH
October 17thEarn
4 1/2%
Current Rate

FROM

October 1st!

SAVE
SAFELYAT THREE
CONVENIENT LOCATIONS...Save
by
Mail...
POSTAGE PAID BOTH WAYSASK FOR FREE
SAVE-BY-MAIL KITST. CLAIR
SAVINGS813 East 185th Street
25000 Euclid Avenue
6235 St. Clair Avenue